

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@panasztestulet.hu

🌐: www.panasztestulet.hu

Ügyszám: FRP/705/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

254/2013. (IX. 18.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2012. augusztus 22-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2013. szeptember 18-án – Dr. Kádár András Kristóf testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

megküldi az Országos Rendőrfőkapitánynak,

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos a vele szemben 2012. augusztus 20-án fogantatosított rendőri intézkedés miatt 2012. augusztus 22-én elektronikus úton terjesztette elő panaszát, amelyet 2012. szeptember 4-én, 16-án, valamint 2013. január 31-én, február 10-én és május 5-én kiegészített.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy az intézkedés napján M. város Önkormányzata ünnepi megemlékezést tartott, amelyen fideszes polgármester és szintén fideszes alpolgármester szólalt fel. Az általuk tartott beszédek a panaszos megítélése szerint egyértelműen politikai tartalmúak voltak. A panaszos a beszédek közben többször kinyilvánította véleményét a polgármesterrel és a felszólalók által dicsért jelenlegi kormányval szemben. A panaszos elmondása szerint mielőtt a polgármester a mikrofonhoz lépett, arra szólította fel a rendezvényszervezőket, hogy azok „hallgatassák” őt el. Két biztonsági őr oda is lépett a panaszoshoz, akik felszólították, hogy véleménynyilvánítást

---

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

fejezze be, amelynek a panaszos nem tett eleget. Ezt követően néhány magánszemély próbálta a panaszost véleménynyilvánításában nem csak verbálisan, hanem tettelesen is megakadályozni. Mindezeknek a rendőrség szemtanúja volt, akik nagyobb létszámban és videokamerával voltak jelen a rendezvényen. A fenti eseményeket érzékelve G. F. r. százados vezetésével a rendőrök megjelentek a helyszínen, akiktől a panaszos kérte, hogy biztosítsák számára a véleménynyilvánításhoz való jog gyakorlását. G. F. r. százados azonban felszólította a panaszost, hogy személyigazolványát adja át, mert garázdaság szabálysértésének elkövetése miatt – mivel véleményét hangosan nyilvánította ki – intézkedés alá vonják. A panaszos hosszasan vitatta az intézkedés jogszerűségét, de miután az intézkedő rendőr „nagy nehezen (fogat csikorgatva)” eleget tett bemutatkozási kötelezettségének, átadta neki a személyi okmányát. A panaszos álláspontja szerint a rendőrök nem foglalkoztak azzal, hogy őt milyen atrocitások érték, – hogy belekarmoltak a kezébe, a kameráját össze akarták törni, illetve hogy megfenyegették – holott mindezt látniuk és hallaniuk kellett. A panaszos ezzel kapcsolatban sérelmezte, hogy a rendőrök nem tettek eleget az intézkedési kötelezettségüknek, továbbá kifogásolta az intézkedés alá vonását, a személyigazolványának elkérését és az intézkedő rendőr bemutatkozásának elmulasztását.

A panaszos előadta, hogy az intézkedő rendőr közölte vele, hogy garázdaság szabálysértése miatt feljelentést fog ellene tenni, és amennyiben a panaszos a továbbiakban is kinyilvánítja a véleményét, akkor elő fogják állítani. Erre a panaszos azt mondta, hogy az intézkedés befejezése után tovább fogja folytatnia a véleménynyilvánítást, mert a véleménynyilvánításhoz való jog egy alkotmányos alapjog, melyet a rendőrségnek nem korlátoznia kellene, hanem biztosítania. Ezt követően a rendőrök elhagyták a helyszínt, de mivel a panaszos az általuk kifogásolt magatartást tovább folytatta, ezért ismét megjelentek és a panaszost előállították a M. Rendőrkapitányságra. A panaszos elmondása szerint engedelmeskedett a rendőri intézkedésnek, ennek ellenére G. F. r. százados, L. J. r. százados segítségével brutálisan hátra tekerte a kezét, olyan módon, hogy emiatt a panaszosnak szinte 90 fokban kellett meghajolnia. A panaszos alkarját a lapockája felé tekerték, amely olyan komoly fájdalmat okozott neki, hogy meg kellett hajolnia a fájdalomtól. A panaszos hangsúlyozta, hogy a „brutális” karfeszítésre nem volt szükség, mivel ő alávetette magát az intézkedésnek. A panaszos szövé is tette a rendőröknek „hogy ne törjék ki a kezét”. A panaszos véleménye szerint G. F. r. százados ezen cselekményével, melyben L. J. r. százados segédkezett, a panaszossal szembeni haragját „élte ki”, továbbá meg akarta aláznia a panaszost a tömeg előtt, hogy a fenti testhelyzetbe kényszerítették őt. A panaszos elmondása szerint videó kameráját sem vették ki a kezéből, amikor lefogták őt, és az egy rövid idő után a „brutális” rendőri fellépés következtében az kikapcsolt, így az nem rögzítette egészében a rendőri intézkedést.

A bilincselést követően a panaszost a fent leírt testhelyzetben a rendőrségi autó felé vitték amikor a polgármester személyes ismerőse azt mondta neki, „hogy mi van te impotens ember”, mire a panaszos próbált a görnyedt testhelyzetből kiegyenesedni és megmondani a magáét, de erre a rendőrök még brutálisabb kézcsavarással válaszoltak, majd a panaszost előzetes közlés és felszólítás nélkül a rendőrségi autó motorház felőli oldalának lökték, és további rendőrök ugrottak a panaszosra, és elkezdték fülét és orrát tépni, miközben nem mondták meg a panaszosnak, hogy mit tegyen, mit várnak el tőle. A panaszos a bilincs szorossága, és a kezeinek hátracsavarása miatt nem tudott kiegyenesedni. Eközben a panaszos hallotta, hogy egy magánszemély fasisztának nevezte a rendőröket, látva azok brutális megnyilvánulását. Ezt követően a rendőrök a panaszost a rendőrségi autó másik oldalához vitték, és a panaszos továbbra sem tudta, hogy mit akarnak a rendőrök, mivel fejét hátra húzták. A panaszos nem tudja, hogy hány rendőr „lógott rajta”, de nagy kínokat élt át

eközben. A panaszos állítása szerint a rendőrautóba akarták őt „betuszkolni” úgy, hogy az egyik hátra húzta a fejét, a többi rendőr pedig „taszigálta be” az ajtón. A panaszos eközben nagy fájdalmat élt állt, mivel 190 centiméteres magasságával, kezeit hátra bilincselve, „kitekert” módon, fejét hátra húzva elég nehezen ment az autóba történő beültetése. Ekkor a panaszos megértette, hogy a rendőröknek az a szándéka, hogy beültessék őt az autóba. Amikor az egyik rendőr levette a kezét a szájáról, a panaszos üvölteni kezdett a fájdalom miatt, hogy álljanak le, mert ő nem akar ellenszegülni, beszáll magától a gépkocsiba. Ekkor a rendőrök „leszálltak róla”, és a panaszos önként beszállt a járműbe.

A panaszos összességében sérelmezte a megalázó, brutális és indokolatlan rendőri kényszerintézkedést, és azt, hogy hátra helyzetben bilincselték meg a kezeit.

A panaszos a ruházatátvizsgálás és a személyes tárgyainak elvétele után észrevételezte, hogy a diktafonja nincs meg. Ekkor a rendőr kiment a helyiségből, majd később visszajött és közölte a panaszossal, hogy diktafonja megvan („valakinél ott van”).

A panaszos diktafonját később meghallgatta, és felvételtől kiderült, hogy valamelyik rendőr azt kilopta a videó táskája oldalából, annak autóba rakása közben, és kikapcsolta a panaszos tudta nélkül. A panaszos feltételezése szerint ezt G. F. r. százados tette, mert ő tudta, tudja azt, hogy a panaszos a videó táskája oldalába szokta a diktafonját elhelyezni, és ha egy pillanatra kiszedi belőle az elemet, az kikapcsol. G. F. r. százados a panaszossal együtt szállt be az autóba, és ez után lett leállítva a diktafon, és tartotta azt valamelyik rendőr magánál. A panaszos szerint a sofőr egyértelműen nem lehetett, mert ő nem tudta volna vezetés közben kikapcsolni, illetve a panaszos ezt látta volna, továbbá a panaszos mellett ülő rendőr sem lehetett, mert ezt észrevette is volna. Mindezekből az következik, hogy a panaszos előtt ülő G. F. r. századosnál volt a diktafon, és ő nyúlt a panaszos táskájába, annak tudta és engedélye nélkül. A panaszos sérelmezte, hogy előzetes közlés és engedély nélkül magántulajdonát elvették, és ahhoz hozzányúltak.

A panaszos elmondása szerint az előállító helyiségben továbbra is hátra volt bilincselve a keze, ahol egy fél órát tölthetett, amikor közölték vele, hogy orvoshoz viszik. Ekkor a panaszos kezeit előre helyzetben bilincselték meg. A panaszost bilincsel a kezén vitték a m-i kórház ügyeleti osztályára, ahol több ember látta rajta a bilincset. Az orvos apró hámsérüléseket, bőrpírt és karmolási nyomot állapított meg, melyről dokumentumot is kiállított. Az orvosi vizsgálat után már nem helyezték fel a rendőrök újra a bilincset. A kapitányságra visszaérve G. F. r. százados szóvá is tette kollégáinak, hogy miért nincs a panaszoson bilincs.

A panaszos az előállító helyiségben még egy órát lehetett, amikor a papírok kitöltése és a személyes tárgyainak átvétele után szabadon engedték.

A panaszos álláspontja szerint garázdaság szabálysértését nem követte el, mert ő csak véleménynyilvánításhoz való jogát gyakorolta, egy önkormányzati megemlékezésen egy politikus közszereplő beszédekor. A panaszos szerint ugyanis minden személyt megillet (amennyiben a tanúsított magatartása nem ütközik a Büntető Törvénykönyvbe, illetve a szabálysértési törvénybe) a véleménynyilvánítás joga, mely az adott közterületen megjelent személyek véleménynyilvánítási jogával párhuzamosan gyakorolható addig, amíg az nem fejt ki olyan magatartást, mely mások véleménynyilvánítási jogának gyakorlását akadályozza vagy lehetetlenné teszi, hiszen csak ezen utóbbi esetekben képzelhető el mások

véleménynyilvánítási jogának védelme érdekében az eljárás alá vont személy véleménynyilvánítási jogának korlátozása.

A panaszos hivatkozik a Testület 152/2009. (V. 3.) számú állásfoglalására: „Míg a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény (a továbbiakban: Gytv.) szerint bejelentett rendezvény esetén nyilvánvaló, hogy az állami intézményvédelmi kötelezettség keretében a bejelentő által megjeleníteni kívánt véleménynek kell valamiféle elsőbbséget nyújtani, védelmet biztosítani, addig egy állami/önkormányzati rendezvényhez (mely nem esik a Gytv. hatálya alá) ilyen módon kapcsolódó véleménynyilvánítások esetében sem a kormányzattal egyetértő, se az azt bíráló nézeteknek nincs primátusa, az állami szervek mindkét vélemény kinyilvánítását kötelesek biztosítani. A panaszos véleménye szerint ez a jelen ügyre vetítve azt jelenti, hogy ő nem zavarta jobban a véleménynyilvánításában a körülötte állókat, mint azok őt, sőt kimondható, hogy míg ő mindvégig megmaradt a verbális szintén, addig a körülötte állók sokkal drasztikusabb módon avatkoztak a panaszos véleménynyilvánítási szabadságába”.

2) A panaszos beadványát a 2012. szeptember 4-én előterjesztett elektronikus levelével kiegészítette, amelyben tételesen válaszolt a Testület által feltett kérdésekre.

A panaszos előadta, hogy az intézkedésről készült video- és hangfelvétel a youtube videomegoszton elérhető² címen.

A panaszos előállítására 2 órát tartott, amely alatt nem került sor rendőri intézkedésre. Az előállítás okáról a panaszos nem kapott tájékoztatást.

A panaszos még nem tett feljelentést a rendőrök vagyoni elleni jogsértése miatt, mivel az egész rendőri intézkedéssel szemben akar a későbbiekben feljelentést tenni – a magántulajdon eltulajdonítását is sérelmezve –, megvárva a Testület állásfoglalását is.

a) A panaszos beadványához mellékelten csatolta az előállítás időtartalmáról, az intézkedés napján készült igazolást, amely szerint a panaszos az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja alapján foganatosított előállítására 2012. augusztus 20-án 17 óra 34 perctől 19 óra 30 percig tartott, amelynek időtartalma alatt a panaszosnak sérülése keletkezett, és panasza is volt. A dokumentumot a panaszos aláírásával ellátta.

b) A panaszos megküldte az aláírásával ellátott, az előállított személy jogairól és kötelezettségeiről valamint az előállító helyiség rendjéről, az intézkedés napján kelt tájékoztatást is.

c) A panaszos letétbe vett tárgyairól készült jegyzőkönyv többek között egy darab Philips típusú diktafont is feltüntet.

d) A panaszos vizsgálatáról készült orvosi igazolás szerint az intézkedés napján a rendőrség kérte a vizsgálatot, mivel a panaszoson az intézkedés közben sérülések keletkeztek. Az orvosi dokumentum szerint a panaszos fülén bőrpír, a fülkagyló hátsó felszínén kis bevérzés és gombostűnyi hámiány keletkezett. Az orron és a lapocka környékén néhány bőrpír, a jobb felkaron nem az intézkedésből eredő karmolás nyomok, derékon felületes bőrsérülés,

---

² Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében az adatot töröltük.

valamint mindkét csuklón bilincselés nyoma és felületi sérülés láthatók. Az orvosi igazolás alapján a panaszos sérülései nyolc napon belül gyógyulók.

3) A panaszos 2012. szeptember 16-án elektronikus úton ismét kiegészítette panaszát, és megküldte az alábbi iratokat is.

a) A panaszos 2012. augusztus 17-én kelt, a M. Rendőrkapitányságnak címzett levelében felhívta a rendőrség figyelmét arra, hogy 2012. augusztus 20-ai önkormányzati rendezvényen a véleménynyilvánításhoz való alapjogával fog élni, és kérte, hogy ezen jogának gyakorlását a rendőrség biztosítsa, és az azt megakadályozni szándékozókkal szemben lépjen fel. A levél szerint a m-i rendőrség nem megfelelően biztosította a rendezvényeket az elmúlt időszakban, és ezen oknál fogva többször a panaszos véleménynyilvánítási szabadságjogának gyakorlása (hol maga a rendőrség jogtalan intézkedése, hol az állampolgárok erőszakos, jogsértő magatartása miatt) ellehetetlenült.

b) G. F. r. százados 2012. augusztus 20-án szabálysértési feljelentést tett a panaszos ellen a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 169. § (1) bekezdésének b) pontjába ütköző rendzavarás, továbbá a 170. §-ába ütköző garázdaság szabálysértés elkövetése miatt az alábbi tényállás alapján. G. F. r. százados 2012. augusztus 20-án biztosítási terv alapján vett részt az augusztus 20-ai ünnepi rendezvény biztosításában. A panaszos az ünnepi rendezvény közben többször bekiabált, úgyhogy ezzel másokban megbotráncozást, riadalmat keltett, ezért a rendőrök 17 óra 34 perckor intézkedés alá vonták. A panaszos az igazoltatáskor csak többszöri felszólításra, illetve az előállítás kilátásba helyezésekor volt hajlandó személyi igazolványát átadni. A panaszos miután az igazoltatása után tájékoztatva lett, hogy garázdaság szabálysértése miatt fel fogják jelenteni, valamint tájékoztatva lett a panaszjogáról, illetve miután több alkalommal felhívták a figyelmét a jogsértő cselekmény abbahagyására, ennek látszólag eleget is tett. Miután a rendőrök eltávolodtak tőle, a panaszos ismételen megzavarta a rendezvényt bekiabálásaival, amely több emberben is megbotráncozást keltett. Ekkor ismét, többször felszólították őt a cselekmény abbahagyására, ennek ellenére a panaszos nem volt hajlandó a garázda magatartását abbahagyni, ezért 17 óra 40 perckor G. F. r. százados közölte a panaszossal, hogy elő fogják állítani. Ezt követően G. F. r. százados elővezető fogást alkalmazott, a panaszos kezét a háta mögé feszítette, közben L. J. r. százados a panaszos jobb oldalán szintén elővezető fogást alkalmazott, és a panaszost a szolgálati gépkocsi irányába kísérték. Eközben a panaszos passzívan ellenállt, de miután elhaladtak egy személy mellett, aki valamit mondott a panaszosnak, aki erre dühöngeni és az intézkedésnek aktívan ellenállni kezdett. A panaszos ki akarta tépni karjait, valamint mikor az autóhoz értek, nem engedte magát megbilincselni, így két további rendőrt kellett bevonni a bilincseléshez, valamint a panaszos autóba ültetéséhez. A rendőrök a panaszossal szemben testi kényszer alkalmaztak az ellenállás megtörése érdekében. Ezt követően a panaszost előállították a M. Rendőrkapitányságra. A feljelentés megjegyzi, hogy a panaszos elvezetése és előállítása a rendezvényen megjelent személyek körében osztatlan sikert aratott, megtapsolták az intézkedést. A feljelentés szerint a panaszos kérte az orvosi vizsgálatát, mivel elmondása szerint az előállítás során sérülései keletkeztek: szerinte eltört a keze, valamint orrát fájalta. A panaszost orvosi ellátása céljából elszállították a m-i kórház háziorvosi szolgálatához. Az orvosi vizsgálat szerint a panaszos a testi kényszer során könnyű sérüléseket szenvedett. A panaszost az orvosi vizsgálat és a szükséges papírok kitöltése után 19 óra 30 perckor szabadon bocsátották. A feljelentés megjegyzi, hogy a helyszínen több személyt tanúként hallgattak meg, akik egybehangzóan elmondták, hogy bennük a panaszos viselkedése megbotráncoztatást keltett, mivel ők egy kulturális rendezvényre jöttek és nem az ő

bekiabálását hallgatni. A panaszos rendőri intézkedéssel szembeni ellenszegülését a rendezvény biztosításában résztvevő két mentős is látta.

c) A panaszos beadványában megjegyezte, hogy a 2012. szeptember 17-én kelt levélében foglaltakat a M. Rendőrkapitányság beosztottjai ismét figyelmen kívül hagyták. A szabálysértési feljelentés kapcsán pedig az alábbi megállapításokat tette. A panaszos szerint a feljelentés nem tárgyilagos, túlzó, döntő tényeket elhallgat, valamint valótlanúságot is tartalmaz. Továbbá nem tér ki arra, hogy a másokban megbotránkoztatást és riadalmat keltő bekiabálásai során milyen szavak, ki felé és pontosan mikor hangzottak el, ezért a feljelentés megalapozatlan. A panaszos szerint a feljelentés azt a hamis látszatot kelti, mintha ő céltalanul kiabált volna be néhányszor azzal a szándékkal, hogy az ünnepi műsor egészét megzavarja, holott csak a politikus közszereplők politikai beszéde alatt nyilvánított véleményt, és ez a rendőrség által készített videofelvételből is kiderül.

A panaszos felhívta a Testület figyelmét, hogy a rendőrség által készített videofelvétel a ³ linken érhető el, amelyekkel kapcsolatban a panaszos az alábbi észrevételeket tette. A m-i rendőrség eddigi tevékenységéből és a videofelvételből világosan kiderül, hogy egy forgatókönyv szerint zajlott le, előre megbeszélte volt az egész intézkedés: mivel megrendezték azt, hogy legyenek, olyanok akik „megbotránkoznak” a panaszos véleménynyilvánításán a panaszos közelében, majd odamennek a rendőröknek szólni, és azok emiatt, erre való hivatkozással tudjanak intézkedni majd vele szemben. A felvétel elején már hallani lehet, hogy a rendőrök számolják a tanúkat. A rendőrök megemlítik K. L. képviselőt is (aki a panaszos mögött, az épület ajtajában áll sötét öltönyben), aki később megrángatta a panaszost, belemarva a karjába. A képviselőt a felvételen jól lehet látni, mégsem szerepel a tanúk között, a panaszos szerint valószínűleg azért, mert megrángatta. A zöld ruhás hölgy és a férje láthatóan végig kommunikálnak, gesztikulálnak a rendőrökkel, majd mikor oda mennek nevetve hozzájuk, mosolyogva kéri a rendőri fellépést, mint akik tudják, ez előre meg van beszélve. A rendőrök pedig „lám erre vártak” és indulnak is a panaszossal szemben intézkedni. A panaszos elmondása szerint nem indultak el akkor, amikor K. L. megrángatta őt, és akkor sem, amikor egy hölgy a panaszos kamerájára csapott.

A panaszos megítélése szerint a rendőrségi felvétel is igazolja, hogy ő a rendőri elvezetésnek nem állt ellen, és hogy karfeszítésére semmi szükség nem volt. A panaszos megcáfolja a feljelentésben szereplő azon kijelentést, miszerint ő passzívan ellenállt az intézkedésnek, mivel a felvételen világosan látható, hogy a rendőr azonnal karfeszítés alkalmazás előtt ő még egyáltalán ellenállhatott volna, amit egyébként nem is akart. A felvételen látható továbbá, hogy mennyire ki, illetve fel van csavarva a keze, és az ettől bekövetkező fájdalom miatt előre kell hajolnia, és gyorsan kell lépdelnie, ami megalázó is volt. A panaszos hozzáteszi, hogy a karfeszítés miatt majdnem elesett. A felvétel azt is mutatja, hogy a panaszost „elrablásszerűen” vitték el, az intézkedő rendőr pedig nem szemből közölte vele az előállítást, hanem oldalról („Önt törvény nevében előállítom szabálysértés továbbfolytatása miatt!”), majd hátracsavarva karját kényszerítette őt mozgásra. A rendőr nem várta meg, hogy a panaszos eltegye a kameráját („kész csoda, hogy az nem sérült meg, hiszen ki volt hajtva az ablaka”), együttműködjön, és a rendőrségi autóhoz menjen.

A panaszos megkérdőjelezi a feljelentésben foglaltakat, miszerint dühöngeni kezdett, amikor a mellettük elhaladó személy neki mondott valamit, amit a videofelvétel is alátámaszt. A panaszos elmondása szerint annyi valóban történt, hogy oda akart fordulni megnézni, hogy ki

---

³ Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében az adatot töröltük.

volt az aki személyét sértegette, de jól láthatóan semmilyen dühöngés részéről nem volt, nyugodtan vitték tovább a rendőrök őt az autóhoz.

A panaszos számára érthetetlen, hogy miért nyomták oda a rendőrautó oldalához, miért nem ültették be őt egyből a gépkocsiba, továbbá azt sem érti, hogy miért akarták megbilincselni és miért hátra helyzetben került sor a bilincselésére.

A rendőrségi felvétel, miután a rendőrautónak szorították hirtelen véget ér, holott a rendőri intézkedés ekkor még nem fejeződött be. A panaszos úgy véli, hogy erre nincs más magyarázat csak az, hogy megvágták a felvételt, mert az bizonyította volna a rendőri intézkedés „értelmetlen brutalitását”.

A panaszos által készített felvételtől kiderül, hogy az intézkedést kezdeményező G. F. r. százados csak a panaszos felszólítására mutatkozott be (az igaz, hogy 1,5 órával előtte a városházán bemutatkozott, mert a panaszos hívta a rendőrséget amiatt, hogy az ünnepi testületi ülésre, illetve még az épületbe sem engedték be a biztonsági őrök). A felvételen továbbá látható az is, hogy G. F. r. százados letagadja a panaszossal szemben történt garázda cselekményeket – holott ezt a rendőröknek látniuk kellett – és mikor a panaszos konkrétan megnevezi azon személyeket, akik tettlegesen is felléptek ellene, akkor sem kezdeményez intézkedést velük szemben, hiába mutatja meg a panaszos a kezén lévő sérüléseket, amit K. L. karmolása idézett elő.

A panaszos felhívja a figyelmet az Alkotmánybíróság 30/1992. (V. 26) és 36/1994. (VI. 24.) számú határozataira is. Az Alkotmánybíróság szerint történelmi tapasztalat, hogy mindannyiszor, amikor a véleménynyilvánítás szabadságát korlátozták, sérelmet szenvedett a társadalmi igazságosság. Az állami és önkormányzati megemlékezéseken a politikai közszereplők szereplése során a pozitív vagy negatív véleménynyilvánítás (taps, bekiabálás, fütty stb.) megengedett, azt az államnak tűrnie és biztosítania kell. Az pedig, hogy véleménynyilvánítási szabadságjogának gyakorlása némelyekben esetleg ellenérzéseket szült, az természetes, ugyanis minden véleménynyilvánítás szükségképpen, de legalábbis tipikusan célját tekintve is arra irányul, hogy a mindennapi élet rendjét megzavarva a véleménynyilvánítás tárgyára irányítsák az emberek figyelmét. A demokratikus társadalmakban igény merül fel az alkotmányos alapjogokhoz kapcsolódó magatartásformákra, ezek gyakorlására, illetve eltérésükre. Vonatkozik ez különösen a közszereplőkre, így a politikusokra és a véleménynyilvánítás szabadságával élni kívánókra. Az ő viszonyukban a kihívó közösségellenesség fogalmát a jogalkalmazónak különös gonddal kell vizsgálnia, annak elkerülés miatt, hogy a védeni kívánt jogi tárgy, a köznyugalom védelme helyett ne kerüljön sor alkotmányos alapjogok korlátozására, illetve a jogalkalmazás ne váljon politikai küzdelmek részévé. A panaszos szerint a közrend védelme nem jelenti, és nem jelentheti az alkotmányos alapjogok, így a szólás és a véleménynyilvánítás szabadsága korlátozását.

4) A panaszos 2013. január 31-én előterjesztett beadványában ismételten a rendőri bántalmazás körülményeiről számolt be, amelyet megítélése szerint az általa hivatkozott diktafon felvétel is alátámaszt. A panaszos álláspontja szerint a „rendőri brutalitást” a megvágott rendőri felvétel is alátámasztja, amelynek végén lehet látni, hogy amikor a panaszost a rendőrautóhoz nyomják, G. F. r. százados hátba vágja. A panaszos ismételten hangsúlyozza, hogy vele szemben „indokolatlan erőszakot” alkalmazó rendőri intézkedésnek nem állt ellen, azt „a körülményekhez képest békésen tűrte”, ezt álláspontja szerint a

felvételek is alátámasztják, mint ahogy azt is, hogy G. F. r. százados „dühöng, hangja eltorzult és begőzölt”.

5) A panaszos 2013. február 10-én továbbított panasz-kiegészítésében hivatkozott, illetve idézett a Testület 153/2009. (VI. 3.) számú állásfoglalásából, valamint a Testület 2009. év májusi hírlevelének 8. oldaláról („... a Panasztestülethez a március 15-én történt rendőri intézkedésekkel kapcsolatban. ... A bizottsági ülésen Szabó Máté, az állampolgári jogok országgyűlési biztosa arról beszélt, hogy polgári engedetlenségnek tartja a bekiabálást, és szerinte a rendőröknek bocsánatot kellene kérniük azoktól, akiket emiatt vontak eljárás alá.”)

A panaszos megítélése szerint az intézkedés alapjául szolgáló tényeket tekintve jelen ügy a fent hivatkozott állásfoglalásban leírt tényállással szinte teljesen megegyezik, mivel a rendőrök itt is, nem a panaszossal szemben fizikailag fellépő személyekkel szemben jártak el, hanem a panaszossal szemben kezdtek intézkedést, amelynek következményeként a személyi szabadságától fosztották meg.

Ezt követően a panaszos a 2012. szeptember 16-án előterjesztett beadványával hasonló módon fejti ki a véleménynyilvánítás szabadságával kapcsolatos álláspontját, és ismételten felhívja a Testület figyelmét, hogy a 2012. augusztus 20-ai rendezvényen véleménynyilvánításával nem valósította meg a garázdaság és a rendzavarás szabálysértését.

Majd a panaszos hivatkozik egy korábbi ügyében hozott, a Testület 403/2012. (XII. 19.) számú állásfoglalás különvéleményére is. A hivatkozott ügyben a panaszos szintén egy Gytv. hatálya alá nem tartozó rendezvényen, a jelen üggyhöz hasonló módon bekiabálásokkal, illetve sípolással nyilvánította ki véleményét, amely miatt a Testület a többségi állásfoglalásban arra a megállapításra helyezkedett – anélkül, hogy állást foglalt volna az alapjog korlátozás szabálysértési tényállás alapján történő korlátozásban –, hogy a panaszos tudatosan folytatott provokatív tevékenysége – ami többekben megbotránkozást keltett – jogalapot szolgáltatott a panaszos intézkedés alávonásához, és a szabad véleménynyilvánításhoz való jogának korlátozásához. A többségi állásfoglalással ellentétben a különvélemény a panaszos véleménynyilvánítási jogának megsértéseként értékelte a panaszossal szemben történő rendőri fellépést. A különvélemény a véleményszabadságot korlátozó törvények megszorító értelmezéséből indult ki, amely követelmény a szabálysértési jogszabályokra is vonatkozik. „E megszorító értelmezés alapján megállapítható, hogy bár a nyilvános rendezvényen véleményét bekiabálással kifejezésre juttató személy magatartása bár alkalmas lehet megbotránkozás keltésére, nem tekinthető kihívóan közösségellenesnek, mivel olyan alkotmányos joggyakorlásnak minősül, amelyet kellemetlen vagy sértő volta ellenére is véd a véleménynyilvánítás Alaptörvényben elismert szabadsága.” A különvélemény szerint az „olyan típusú véleménynyilvánítás, amellyel a panaszos is élt, abban az esetben megy túl véleményszabadság által védett körön, ha a társadalmi kommunikációs folyamatban részt vevő egyéb szereplőket megakadályozza, hogy saját álláspontjukat megjelenítsék, ha tehát olyan módon vagy eszközzel él az érintett a rendezvényen megjelenő közszereplő bírálatának jogával, amely a ellehetetleníti, vagy nagyon jelentősen meghiúsítja a közszereplő számára mondanivalójának eljuttatását a közönséghez, illetve a közönség számára a közszereplő mondanivalójának megismerését. Ebben az esetben van ugyanis az alapjogi mérlegelés másik oldalán olyan alapvető jog, illetve méltányolható érdek, amely az alkotmányos joggyakorlás korlátozásának legitim indoka lehet.” A különvélemény rámutatott arra, hogy „erre utaló adat nem volt, a bekiabálás és sípolás nem akadályozta meg a polgármestert, hogy beszédét megtartsa, és a közönség tagjait sem gátolta meg senki, illetve semmi abban, hogy a panaszos elhallgattatásának megkísérlése helyett tőle eltávolodva igyekezzenek olyan pozícióba

kerülni, ahol a panaszos tevékenysége nem zavarja őket a polgármesteri felszólalás meghallgatásában”.

6) A panaszos 2013. május 5-én előterjesztett beadványában felhívta a Testület figyelmét arra, hogy G. F. r. százados „eltorzult, teljesen begőzölt hangon” többször mondta a panaszosnak a rendőrautó felé történő elvezetéskor, hogy „ne álljon ellen”, annak ellenére, hogy ő nem tanúsított ellenállást, amit a diktafon és a rendőrségi felvétel is bizonyít. A panaszos megítélése szerint a százados azért mondta többször ezt, hogy igazolja a brutális rendőri fellépését a felvételeken. A panaszos újfent hangsúlyozta, hogy az általa használt hangnem a rendőri intézkedés során nyugodt volt, annak ellenére, hogy G. F. r. százados hangja a kezdetektől „begőzölt és eltorzult” volt, amely a diktafon felvételen is jól hallható. A panaszos egy alkalommal kívánt hátrafordulni, amikor „beszölt” neki egy civil személy, de ezen mozzanat után is jól látható a rendőrségi felvételen, hogy nyugodtan megy tovább a rendőrökkel.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás alaposabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az illetékes rendőri szervtől, valamint megküldeni kérte az ügyvel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, a konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját. A panaszos szempontjából a következők relevánsak.

1) A m-i kapitányságvezető 2012. október 10-én kelt tájékoztatójában a Testület kérdéseire az alábbiakról számol be a Megyei Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálat vezetőjének.

A panaszossal szemben 2012. augusztus 20-án 17 óra 34 perckor került sor rendőri intézkedésre a következő okok miatt. M. Város Önkormányzata 2012. július 31-én tett bejelentést a M. Rendőrkapitányságon, amely szerint nemzeti ünnepel kapcsolatban 2012. augusztus 20-án, M. városban a Sz. téren megemlékezést kívánnak tartani. Figyelemmel arra, hogy a rendezvényen gyermekek részéről énekek, szavalatok elhangzását tervezték, így álláspontjuk szerint annak jellege nem merítette ki a gyülekezési törvényben felsorolt ismérveket, vagyis a megemlékezést kulturális rendezvénynek minősítették és ennek megfelelően kezelték. A várható nagyszámú vendég miatt a rendőrség részt vett a megemlékezés biztosításában, a rendezvény biztosítására biztosítási terv készült. A rendezvény két részből egy nyilvános, valamint egy zárt, csak vendégek számára nyitott részből állt. A megemlékezés a zárt rendezvénnyel kezdődött. A zárt rendezvénnyel kapcsolatban a panaszos a M. Rendőrkapitányság ügyeletén 2012. augusztus 20-án 16 óra 45 perc körüli időben tett telefonos bejelentést, hogy nem engedi be négy személy a városházára, ezért személyes szabadságában korlátozzák és más bűncselekmények is felmerültek. A bejelentés alapján 16 óra 55 perc körüli időben a Polgármesteri Hivatalnál megjelent G. F. r. százados és L. J. r. százados. G. F. r. százados miután igazolta magát – közölte nevét, beosztását és jelvéyszámát –, a bejelentés tartalmával kapcsolatban tájékozódott, és beszélt a bejelentővel, és M. T. biztonsági őrrrel, aki elmondta, hogy jelenleg nincs ügyfélfogadás, és az ünnepi ülésre csak meghívott vendégeket engednek be, a panaszos pedig nincs a listán. Ezt követően a százados tájékoztatta a panaszost, hogy a rendőrségnek nincs az esetre hatásköre, panaszával a Megyei Kormányhivatalhoz fordulhat.

A rendezvény második fele nyílt volt, amelyen G. F. r. százados volt a biztosítás parancsnoka. A százados észlelte, hogy a panaszos a megemlékezést folyamatosan hangos, elsősorban a polgármestert kritizáló bekiabálásaival zavarja. Figyelemmel a rendezvény kulturális jellegére, a bekiabálásokkal a panaszos mások gyülekezési jogát nem zavarhatta. A panaszos ismételt kiabálásait követően G. F. r. százados azt tapasztalta, hogy a panaszos irányából a tömegben hangos szóváltás alakult ki, több személy odament a rendőrökhöz és kérte a rendőri intézkedést, a garázda magatartás megszüntetését, melynek okán G. F. r. százados és L. J. r. százados odament a panaszoshoz. A lakossági bejelentések okán, szabálysértés gyanúja miatt a századosok intézkedni kezdtek a panaszossal, aki magát igazolni is csak többszöri felszólításra tudta, illetve az előállítás kilátásba helyezése után volt hajlandó. Az intézkedés során megtörtént a panaszos meghallgatása, aki elmondta, hogy a véleménynyilvánítás alkotmányos jogát gyakorolta a rendezvényen, amikor odament hozzá több személy és kérdőre vonta, hogy miért kiabál. G. F. r. százados felszólította a panaszost, hogy tartózkodjon a garázda magatartástól, valamint tájékoztatta, hogy szabálysértési feljelentést tesz ellene, ezenkívül felszólította, ha továbbfolytatja a garázda magatartását, akkor elő fogja állítani, tájékoztatta továbbá panaszjogáról. Ez időközben a biztosításba bevont járőrök megkezdték a jelenlevő személyek, a tanúk igazoltatását, személyi adatainak rögzítését. A tanúk egybehangzóan elmondták, hogy a panaszos folyamatosan kiabált – amit egyébként ő sem vitatott – és ez valamennyi meghallgatott személyben komoly megbotránkozást váltott ki. Ezen kívül a tanúk beszámoltak arról, hogy a panaszos folyamatosan agresszívan viselkedett az intézkedés során, illetve passzívan ellenállt. A beszerzett adatok fényében a panaszossal szemben felmerült a garázdaság, illetve rendzavarás szabálysértése elkövetésének megalapozott gyanúja. A panaszos a rendőri intézkedést követően pár percre abbahagyta a kiabálást, majd újra kezdte azt. Mivel a panaszos többszöri felszólítás ellenére sem volt hajlandó a garázda magatartásával felhagyni, ezért G. F. r. százados az előállításáról döntött, ezen okból L. J. r. századossal kétoldalt a karjainál fogva a tömegből kivezették őt, majd utasította a jelenlevő járőröket a panaszos előállítására. Az elvezetés során a panaszos folyamatosan kiabált, „rendőrállam, diktatúra” és egyéb kifejezéseket használt, valamint passzívan ellenállt, ki akart szabadulni az elvezető fogságából, ezért G. F. r. százados a bilincselésről döntött.

A m-i kapitányságvezető a panaszos állítására (míserint az elvezetése megalázó és brutális volt, 90 fokban kitekérték a karját) úgy nyilatkozott, hogy a rendőrségi videofelvételen látható, hogy a testi kényszer végrehajtása szakszerű volt és az ellenállás megtörése érdekében történt.

A kapitányságvezető szerint a rendőrök jogszerűen alkalmazták a panaszossal szemben bilincset 17 óra 34 perctől 18 óra 25 percig, mivel a panaszos intézkedésnek ellenszegülő magatartása, valamint amiatt, hogy folyamatosan megkísérelte magát kivonni az intézkedés alól, szökésétől lehetett tartani.

A kapitányságvezető beszámolt arról, hogy a panaszos kérte az orvosi vizsgálatát, mivel elmondása szerint az előállítása során sérülései keletkeztek. Az orvosi ellátása céljából elszállították a városi kórház háziorvosi szolgálatához, ahol az orvosi vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a testi kényszer során könnyű sérülést szenvedett. A panaszost az orvosi vizsgálat és a szükséges adatok kitöltése után 19 óra 30 perckor szabadon bocsátották. Ez alapján a panaszos előállítása 1 óra 56 percig tartott.

Az illetékes rendőrkapitányság a panaszos ellen az általa elkövetett a Szabs. tv. 169. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző rendzavarás, továbbá a 170. §-ába ütköző garázdaság

szabálysértés elkövetése miatt tekintettel arra, hogy számos rendezvényen jelen lévő polgárt megbotránkoztatott, valamint ellenállt a rendőri intézkedésnek, szabálysértési feljelentést tett.

A kapitányságvezető a Testület által feltett kérdések alapján még az alábbiakat rögzítette a panaszüggyel kapcsolatban.

A rendezvénnyel kapcsolatban helyi szintű fokozott ellenőrzés nem volt érvényben.

A panaszolt rendőri intézkedésben 5 rendőr vett részt, tekintettel a nagyszámú érintettre, a minél gyorsabb intézkedés és a hatékonyabb meghallgatások érdekében.

A rendezvényen megközelítőleg 300-400 fő volt jelen. Összesen 10 főnek az igazoltatása, adatainak rögzítése történt meg. A meghallgatások száma ennél jóval nagyobb volt, azonban aki érdemleges adattal nem tudott szolgálni, nem került igazoltatásra, adatait nem rögzítették.

Az intézkedő rendőrök a rend fenntartása érdekében nem vették fel a kapcsolatot a szervezőkkel, mivel a rendzavarás kialakulása után szabálysértés gyanúja merült fel, mellyel kapcsolatban a megkezdett intézkedést be kellett fejezniük. A panaszos előállítás után pedig semmiféle egyéb intézkedés nem volt szükséges a rend helyreállítása érdekében.

A rendőri intézkedés nem a véleménynyilvánítást, hanem a garázda, rendzavaró magatartást – amely mások jogainak a korlátozásával járt – akadályozta meg. Figyelemmel arra, hogy garázdaság szabálysértés elkövetésének gyanúja merült fel a panaszossal szemben, amellyel kapcsolatos intézkedés alól a panaszos megkísérelte kivonni magát, így az intézkedésnek ellenszegülve a rendzavarás szabálysértését is elkövette, ezért az előállítás mellett döntöttek a rendőrök.

A panaszos előállítása alatt sor került közel 15 fő szóbeli meghallgatására, 10 fő igazoltatására, adatainak rögzítésére, és a panaszos a rendőrségi objektumba és az orvosi ügyeletre történő beszállítására. Ezen kívül sor került a személy szabadságot korlátozó jelentés, a nyilatkozatok elkészítésére, a panaszjogról történő tájékoztatásra, valamint a panaszos ruházatának átvizsgálására. A kapitányságvezető álláspontja szerint a helyszíni intézkedéstől a szabadon bocsátásig eltelt 1 óra 56 perc szükséges időnek bizonyult, ennél rövidebb idő alatt az intézkedés nem lett volna befejezhető.

A kapitányságvezető a hátra helyzetben történt bilincselés jogalapjaként, illetve indokaként a 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 41. § b) pontját jelölte meg.

A tájékoztató szerint az intézkedés hangneme és a panaszossal szemben tanúsított bánásmód annak ellenére kultúrált volt, hogy a panaszos folyamatosan provokálta az intézkedő rendőröket.

A panaszoson sérülések passzív ellenállás és testi kényszer hatására keletkeztek.

2) G. F. r. százados 2012. október 9-én készített jelentésében az alábbiakról számolt be.

G. F. r. százados nem látta, hogy atrocitás, illetve tettelegesség (a panaszos elmondása szerint a rendezvényen kezébe karmoltak, kameráját össze akarták törni, valamint megfenyegették) érte volna a panaszost. A körülötte álló személyek kérték, hogy hagyja abba a garázda

viselkedését, a panaszos velük szemben agresszív volt, ez látszik és hallatszik is a rendőrség által megküldött videofelvételeken.

A panaszost az eredményes intézkedés érdekében állították elő (mivel a szabálysértést továbbfolytatta), az előállítását pedig csak testi kényszer és bilincs segítségével lehetett fonatosítani, mert a panaszos folyamatosan passzíven ellenállt az intézkedésnek.

A foganatosított intézkedések okaként G. F. r. százados szabálysértés továbbfolytatását jelölte meg.

G. F. r. százados a Testület kérdésére elmondta, hogy nem felel meg a valóságnak a panaszos azon állítása, miszerint az alkalmazott testi kényszer brutális és megalázó volt, amit a videofelvételek is alátámasztanak, így nem fedi a valóságot a panaszos azon állítása sem, miszerint kezeit úgy csavarták hátra, hogy 90 fokban kellett meghajolnia. Továbbá nem lökték a panaszost a rendőrautó oldalához, és nem ugrottak rá további rendőrök, akik tépték a fülét és az orrát. G. F. r. százados úgy véli, hogy a testi kényszer arányos volt. A panaszos elvezetésének körülbelül 50 fő lehetett tanúja, a bilincselésnek pedig két fő, mivel ez a rendőrségi gépkocsi takarásában történt. (A panaszos szerint az intézkedés során sérülései keletkeztek.) A panaszos nem kívánta magát alávetni a rendőri intézkedésnek.

A panaszost megbilincselve előállították a rendőrkapitányságra, majd sérüléseire hivatkozva orvoshoz vitték, és az orvostól visszaérkezve a bilincset levették róla. Az orvosi vizsgálat alatt nem volt bilincs a panaszoson. A bilincselést megelőzően felhívás hangzott el arra vonatkozóan, hogy kényszerítő eszköz alkalmazása fog következni.

A panaszos az előállítása során szólt, hogy nem találja a diktafonját, ezért a rendőrök el kezdték azt keresni, amit végül a szolgálati gépjármű padlóján találtak meg. A diktafont a panaszos visszakarta, aki azt mondta, hogy a készülék és a felvételek sértetlenek. A panaszos az aláírásával hitelesítette, hogy a tőle átvett dolgokat az intézkedés befejeztével visszakarta.

Az intézkedés alatt G. F. r. százados a panaszost „normál” hangnemben részesítette, amely a felvételen is jól hallatszik.

G. F. r. százados beszámolt arról, hogy a panaszos 2012. március 14-én is hasonló intézkedést provokált, akkor is elő lett állítva, garázdaság és rendzavarás miatt. Ebben az ügyben a Törvényszék másodfokon is 30. 000 forint pénzbírsággal sújtotta a panaszost. A százados álláspontja szerint a mostani ügy szinte megegyezik a korábban történetekkel.

3) Az előállítás végrehajtásáról és kényszerítő eszköz alkalmazásáról 2012. augusztus 20-án készített jelentés szerint az intézkedő rendőrök az intézkedés napján 17 óra 34 perckor vonták intézkedés alá a panaszost, és annak keretében az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja alapján igazoltatták, a 31. § (1) bekezdése szerint – mint személyi szabadságában korlátozott személyt – átvizsgálták, és a 33. § (2) bekezdés f) pontjának I. fordulata alapján előállították. Az intézkedés során az Rtv. 47. § alapján testi kényszert, a 48. § d) pontja alapján az ellenszegülés megtörése érdekében bilincset alkalmaztak. A kényszerítő eszközök alkalmazására figyelmeztették a panaszost. A bilincset a rendőrök 2012. augusztus 20-án 17 óra 40 perctől 18 óra 25 percig alkalmazták a Szolgálati Szabályzat 41. § (4) bekezdés b) pontja szerint kezek előre és hátra bilincselésével. A rendőrök intézkedtek, hogy a panaszos orvosi ellátásban részesüljön, mivel a panaszos az előállítása alatt könnyebben sérült, hámsérüléseket szenvedett. A kényszerítő eszköz, illetve intézkedés alkalmazása során anyagi

kár nem keletkezett. A jelentés rögzíti, hogy a panaszos az Rtv. 18. § (1) bekezdése alapján képviselőjének kiértesítését kérte, amely 19 óra 6 perckor megtörtént.

Az intézkedés alapjául szolgáló eseményeket a jelentés a következőképpen rögzíti. Az intézkedő rendőrök az intézkedés napján biztosítási terv alapján vettek részt az augusztus 20-ai kulturális rendezvény biztosításában. 17 óra 34 perckor a panaszost intézkedés alá vonták, mivel az ünnepi rendezvény közben bekiabált, amellyel másokban megbotránkozást és riadalmat keltett. A jelentés szerint a panaszos csak többszöri felszólításra igazolta magát, priorálását követően az intézkedő rendőrök felszólították a garázda magatartás abbahagyására. Mivel a panaszos jogellenes magatartását többszöri felszólítás ellenére sem hagyta abba, ezért 17 óra 40 perckor előállították a M. Rendőrkapitányságra. A panaszos az intézkedésnek aktívan ellenállt, ezért az előállítás során az intézkedő rendőrök testi kényszert és bilincset alkalmaztak vele szemben, amely során könnyű sérüléseket szenvedett.

A jelentés rögzíti, hogy az Rtv. 33. § (4) bekezdés alapján az előállítás okáról a tájékoztató, illetve az előállítás idejéről szóló igazolás a panaszos részére kiadásra került.

A jelentés megjegyzi, hogy az előállítás oka az intézkedés napján 19 óra 30 perckor megszűnt, és ekkor a panaszost szabadon bocsátották.

A jelentéshez csatolt parancsnoki vélemény és kivizsgálás megállapításai szerint a panaszossal szemben végrehajtott igazoltatás, ruházatának átvizsgálása és előállítása, valamint a testi kényszer és a bilincs alkalmazása jogszerű és szakszerű volt. A parancsnok úgy ítélte meg továbbá, hogy az intézkedés megfelelt az Rtv. 15. §-a szerinti arányosság követelményének.

4) M-i kapitányságvezető által a kényszerítő eszköz alkalmazásának kivizsgálásáról készített jelentés szerint a panaszossal szemben foganatosított rendőri intézkedés a Szolgálati Szabályzat és az Rtv. alapján jogszerű, szakszerű, valamint törvényes és az elérni kívánt céllal arányos volt.

5) A panaszos által aláírt „Nyilatkozat” elnevezésű formanyomtatvány szerint a panaszos a jogorvoslati jogaira vonatkozó tájékoztatást megkapta, az előállítás okáról, annak várható időtartalmáról a tájékoztatást szóban, a részére kiállított – az előállítás időtartalmáról szóló – igazolást átvette, azonban az előállító egységben történő elhelyezésével kapcsolatban az írásos tájékoztatást nem vette át. Az irat szerint a panaszos a vele szemben alkalmazott személyi szabadságot korlátozó intézkedéssel és a kényszerítő eszköz alkalmazásával kapcsolatban panaszról 8 napon belül nyilatkozik, élelmezést nem kért, betegségben nem szenved, illetve a rendőri intézkedés során keletkezett sérüléseivel összefüggésben orvosi ellátásban részesült. A formanyomtatvány megjegyzi, hogy a panaszos képviselőjét 19 óra 6 perckor kiértesítették.

6) Megküldésre került L. J. r. százados által 2012. augusztus 16-án készített biztosítási terv.

A biztosítási terv szerint M. Város Polgármesteri Hivatalának kulturális referense 2012. június 15-én tett bejelentést az M. Rendőrkapitányságra, hogy 2012. augusztus 20-án 16 óra és 20 óra közötti időben M. városban, az Sz. téren térzenével egybekötött városi ünnepséget fognak tartani, amelyen körülbelül 500 fő részvételére számítanak.

A rendezvény biztosítását a rendőrség 1 fő parancsnokkal, 1 fő helyettessel, 4 fő járőrrel, 3 fő körzeti megbízottal, illetve 5 fő polgárral hajtották végre.

A biztosítási terv a jogsértő cselekmények elkövetése esetén az alábbi magatartási rendszabályokat állapította meg. A biztosítás parancsnoka a rendezőt felszólítja a jogsértés megszüntetésére, ha nincs lehetőség a rendező felszólítására, illetve ha az esemény jellege olyan, utasítja a rendelkezésre álló helyszíni erőt zárásra, illetve igazoltatásra. Amennyiben a rend helyreállítását észleli, eláll a további intézkedések megtételétől. A jogsérelem fennállása esetén intézkedik további erők helyszínre hívására, biztosítva az eredményes rendőri intézkedés befejezéséhez szükséges rendőri erőket. Az erősítés helyszínre érkezését követően indokolt esetben dönt a rendbontó személyek kiemeléséről, a velük szembeni intézkedés mikéntjéről. Az igazoltatások foganatosításával igyekeznek a tömeget felszabdálni, a jogsértést elkövetőket szigetelni és a többieket távozásra bírni. Amennyiben a tömeg a felszólításra feloszlik és elhagyja a helyszín környékét, a távozók kisebb csoportokat a biztosító csoportok állományával, illetve a helyszínre irányított további erőkkel a távozás útvonalán a rendbontások megakadályozása végett kísérszükség.

III.

A Testület a rendelkezésére álló videó-, illetve hangfelvételeket az alábbiakban ismerteti.

1) A panaszos által készített videofelvétel elején a polgármester megy fel a színpadra, amikor a panaszos kiabálni kezd: „elvtárs úr nem adok szót”, „törvénytípró”. A polgármester megkéri a rendezvény szervezőit „hogya ezt a rikoltozó paprikajancsit hallgatassák el”, amire a panaszos a polgármester kifütyülésével reagál. Ekkor az egyik rendezvényszervező odalép a panaszoshoz, aki felszólítja őt, hogy fejezze be a felvételkészítést, illetve a bekiabálást. Ezt követően a polgármester megnyitja az ünnepséget, köszönti a jelenlévőket, miközben a panaszos továbbra is bekiabál: „nyakkendő igazító” és „köpködő” kifejezések hangzanak el. A panaszos a bekiabálást 2 perc 30 másodperc körül folytatja, többek között elhangzik, hogy „ön is jól meggazdagodott”. Ekkor az egyik rendezvényszervező ismételt próbálja jobb belátásra bírni a panaszost, hogy ne zavarja a rendezvényt. Ezt követően a polgármester a panaszos magatartására reagálva a következőket mondja: „Vajon rendben van-e az, hogy egy békés, fejlődő kisvárosban, nem lehet biztonsági intézkedések nélkül, rendőrök, rendfenntartók nélkül ünnepi megemlékezést tartani, mert deviáns, garázda, gyalázkodó gazemberektől kell megvédeni a rendezvényt...” Erre a panaszos bekiabálásaival válaszol: „törvénytípró” „nyakkendő igazító” „anyázó, köpködő polgármester”. Erre a polgármester a következő mondattal reagál: „Ez a gyalázkodó garázda gazember bűncselekmények elkövetése miatt többszörösen elítélt, erőszakos bűncselekmények elkövetéséért börtön büntetésre ítélték”. A panaszos erre szintén „törvénytípró”, „nyakkendő igazító”, „anyázó, köpködő polgármester” kifejezések bekiabálásával válaszol. Majd a felvételen a panaszos azt mondja, hogy ne karmoljon belém, de a sérelmezett cselekményt a felvétel nem rögzíti. Mindeközben a rendezvény résztvevői közül néhányan nemtetszésüket fejezik ki a panaszos viselkedése miatt („legyen szíves fejezze be”, „ne kiabáljál már”, „engem ez zavar”, „vigyék el”), majd egy nő odalépve a panaszoshoz azt mondja, hogy „vigyék el b** meg... más ember itt ünnepelni akar... engem érdekel a műsor... szégyelld magad” Erre a panaszos azt mondja, hogy „kérem a rendőrséget, hogy jöjjön ide”, majd a rosszállásának hangot adó nő felé fordítja a kamerát, aki azt mondja, hogy „ne engem fényképezzél, szégyelld magad, hogy mindenkinek elrontod az ünnepét” és határozott kézmozdulattal elfordítja a panaszos kameráját, illetve arra rácsap egyszer, majd hozzáteszi, hogy „én foglak agyon verni”. Ekkor már jól kivehetően rendőrök mennek a panaszos felé, akiket a panaszos felszólít, hogy „biztosítsák a jogait”. G. F. r. százados lép oda a panaszoshoz, és napszaknak megfelelő

köszönés után igazolásra hívja fel a panaszost arra hivatkozással, hogy bejelentés érkezett, miszerint a panaszos garázda magatartásával zavarja a rendezvényt. A panaszos ekkor felszólítja G. F. r. századost, hogy azonosítsa magát („kicsoda ön”, „kérem mutatkozzon be”). Erre a százados azt mondja, hogy „tekerje vissza a kameráját”, majd ingerülten közli nevét és azonosító számát, majd utal rá, hogy aznap már azonosította magát a panaszosnak. Ezt követően a százados felszólítja a panaszost, hogy adja át a személyi igazolványát, aki csak többszöri felszólítás, a „törvény nevében” szavak elhangzása, valamint az előállítás kilátásba helyezése után hajlandó magát igazolni. A panaszos hosszasan vitatja az intézkedés alá vonásának jogszerűségét, és közli G. F. r. századossal, hogy nem követett el garázdaságot, amit a helyszínen tartózkodó százados is láthatott. A panaszos felszólítja G. F. r. századost, hogy biztosítsa az állampolgári joginak gyakorlását, mivel vele szemben K. L. képviselő és a kamerájára ráütő hölgy (akire a panaszos rámutat) követett el garázda cselekményt, amit a térfigyelő kamerák felvételei is bizonyítani tudnak. A panaszos közli a századossal, hogy az intézkedést követően tovább fogja folytatni a véleménynyilvánítását, mivel ő nem követett el szabálysértést, ezért a rendőrök vele szemben jogellenesen léptek fel. G. F. r. százados többször felszólítja a panaszost, hogy hagyja abba a garázdaság szabálysértését, ne kiabáljon, és ne zavarja az embereket az ünneplésben. Ezt követően visszaadja a panaszos személyi igazolványát, majd közli vele, hogy ellene szabálysértési feljelentést fognak tenni. Majd tájékoztatja a panaszost, hogy az intézkedéssel szemben panasszal élhet 8 napon belül a m-i rendőrkapitánynál és a Testületnél, továbbá panasszal fordulhat a nyomozó ügyészséghez is. A panaszos a százados kérdésére elmondja, hogy a figyelmeztetést és a tájékoztatást megértette, ezt követően a százados magára hagyja a panaszost.

Ezt követően a panaszos a kamerát kezelő rendőrhöz fordul és azt mondja, hogy „ezt K. L. képviselő kézszorítása okozta”, majd hozzá teszi, hogy „ez egy karmolás okozta hámsérülés”. Majd a panaszos kameráját a kezéhez fordítja, amelyen egy kisebb hámsérülés látható. Az egyik rendőr erre úgy reagál, hogy ők nem voltak szemtanúi a hámsérülés keletkezésének.

Rövid idő elteltével a panaszos ismét bekiabálásaival zavarja meg a rendezvényt, amellyel kapcsolatban a rendezvény több résztvevője nemtetszését nyilvánítja ki, és a rendezvényszervezői is próbálják őt jobb belátásra bírni. Ezt követően G. F. r. százados kollégájával a panaszoshoz lép, és ismét felszólítja, hogy a szabálysértést ne folytassa tovább. A panaszos a rendőri felszólítást követően is bekiabál, ezért G. F. r. százados „törvény nevében” szavak előrebocsátásával közli vele, hogy elő fogják állítani, mivel a szabálysértést felszólítás ellenére továbbfolytatta. A panaszos az előállításának megkezdését követően is kiabál: „ez a véleménynyilvánítás szabadsága, ez a fidesz demokrácia, mint a kommunizmusban”.

2) A Testület a panaszos által készített hangfelvételt a fentiek fényében csak a panaszos a rendőrautóhoz való kísérésétől látta indokoltnak ismertetni.

G. F. r. százados ekkor többször mondja, hogy „Ne álljon ellen!”. 14 perc 53 másodperc körül elhangzik a „te impotens ember” mondat, amelyre a panaszos indulatosan visszaszól, hogy „mit mondtál”. Ezt követően G. F. r. százados ingerülten mondja, hogy „Mit csinál? Azt mondtam, hogy marad!”. A panaszos mindeközben többször a rendezvényen elhangzott fordulatokat kiabálja. 15 perc 57 másodperc körül elhangzik a panaszostól, hogy „Ki áll ellen?”, majd azt kiabálja, hogy „hagyjon már beszállni ember, mert összetör” „vigyázzon a testi épségemre” „engedjél már beszállni, beszállok én már magamtól is.”

3) A rendőrségi felvételen a panaszos kamerát tartva a kezében kiabálja, hogy „diktátor” és „elvtársúr nem adok szót”. Ekkor egy férfi és egy zöld ruhás nő lép oda hozzá, és gesztikulációjukból arra lehet következtetni, hogy próbálják rábírní a panaszost, hogy ne zavarja a rendezvényt. Ekkor a polgármester megkéri a rendezvényszervezőit, hogy a panaszost „hallgatassák el”. Erre a panaszos a felszólaló kifütyülésével és bekiabálással reagál. Ezután két rendezvényszervező lép a panaszoshoz, és próbálják őt jobb belátásra bírni, de a panaszos továbbra is hasonló fordulatokat kiabál be. Majd a zöld ruhás nő és a férfi ismét kéri, hogy ezen magatartásával hagyjon fel, de a panaszos továbbra is zavarja hangos megjegyzéseivel az ünnepséget. Ezt követően a zöld ruhás nő két férfi társaságában odamegy a rendőrökhöz, és szóvá teszi nekik, hogy a panaszos zavarja a műsort, és kéri, hogy ez ellen a rendőrség tegyen valamit. Eközben a két rendezvényszervező, és a hallgatóságból többen is próbálják jobb belátásra bírni a panaszost. A bejelentést követően G. F. r. százados egy kollégája kíséretében tisztelgést követően odalép a panaszoshoz, és igazolásra szólítja fel. Ezt követő események leírása a panaszos előállításának megkezdéséig megegyezik az 1) pontban leírtakkal.

A panaszos által készített felvétel a panaszos elvezetését nem rögzítette, ezért a Testület ezzel kapcsolatban még az alábbiakat látta szükségesnek ismertetni.

G. F. r. százados kollégájának segítségével a panaszost, kezét a háta mögé feszítve a szolgálati gépkocsi irányába kísérik. Miután elhaladnak egy személy mellett, aki „te impotens ember” kifejezéssel illette a panaszost, aki erre hirtelen megtorpan és próbál a rendőrök fogásából magát kitépve hátrafordulni. Majd a rendőrök a panaszost a rendőrautóhoz kísérik, aki ekkor még bekiabálja, hogy „ez a fidesz demokrácia, húsz év után, mint a kommunizmusban”.

4) A rendőrség a Testületnek megküldött egy videofelvételt, amely a panaszossal szemben a sérelmezett rendőri fellépést megelőzően, a Polgármesteri Hivatalban fogatosított intézkedését rögzítette.

A felvételen a rendőrök az intézkedés helyszínén a panaszos bejelentése alapján jelennek meg. A panaszos bejelentése alapjául az szolgált, hogy nem engedték meg neki, hogy részt vegyen a képviselő-testület ülésén, pedig ehhez a panaszos szerint állampolgárként és újságíróként is joga van. A felvétel további részéből a jelen panaszügy szempontjából csak az releváns, hogy G. F. r. százados tisztelgést és napszaknak megfelelő köszönés után, a panaszoshoz odalépve közli nevét, beosztási helyét és jelvény számát.

IV.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltóságához, illetve az abból levezetett testi integritáshoz, IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, VI. cikkében foglalt személyes adatok védelméhez és a jó hírnévhez, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, az alábbiak szerint.

1) A panaszos álláspontja szerint néhány magánszemély próbálta őt véleménynyilvánításában nem csak verbálisan, hanem tettelesen is megakadályozni. Mindezeknek a rendőrség szemtanúja volt, akik nagyobb létszámban és videokamerával voltak jelen a rendezvényen. A panaszos hiába kérte a rendőröket, hogy biztosítsák számára a véleménynyilvánításhoz való jog gyakorlását, nem foglalkoztak azzal, hogy őt milyen atrocitások érték – hogy belekarmoltak a kezébe, a kameráját össze akarták törni, illetve hogy megfenyegették – holott mindezt látniuk és hallaniuk kellett. A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök nem tettek eleget az intézkedési kötelezettségüknek.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint „a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyónbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait”.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

Az Rtv. 24. §-a szabályozza a rendőrség segítségnyújtási kötelezettségét. Az (1)-(3) bekezdések szerint „a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme e törvényalapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne. A segítségnyújtás csak halaszthatatlan szolgálati érdekből tagadható meg, közvetlen életveszély esetén csak akkor, ha a segítségnyújtás miatt több ember élete kerülne közvetlen veszélybe.”

G. F. r. százados 2012. október 9-ei jelentésében a panaszos állítását megcáfolva arról számolt be, hogy nem látta, hogy ilyen jellegű atrocitások, illetve tettelegesség érte volna a panaszost.

Ugyanakkor a panaszos által készített videofelvételeken jól látható, hogy egy nő odalépve a panaszoshoz azt mondja, „vigyétek el b** meg... más ember itt ünnepelni akar... engem érdekel a műsor... szégyelld magad”. Erre a panaszos úgy reagál, hogy „kérem a rendőrséget, hogy jöjjön ide”, majd a rosszállásának hangot adó nő felé fordítja a kamerát, aki azt mondja, hogy „ne engem fényképezzél, szégyelld magad, hogy mindenkinek elrontod az ünnepét” és határozott kézmozdulattal elfordítja a panaszos kameráját, illetve arra rácsap egyszer, majd hozzáteszi, hogy „én foglak agyon verni”. Mindeközben felvételen jól kivehetően rendőrök mennek a panaszos felé. A felvétel másik részén a panaszos azt mondja, ne karmoljon belém, de a sérelmezett cselekményt a felvétel nem rögzíti. A panaszos később a karjához fordítja a kamerát, amelyen egy kisebb hámsérülés látható, amelyre egyik rendőr úgy reagál, hogy ők nem voltak szemtanúi a hámsérülés keletkezésének.

A Testület ezen a ponton utal töretlen gyakorlatára, amely szerint a szabálysértési és bűncselekményi tényállásszerűséget kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a szabálysértési vagy nyomozó hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését – olyan esetekben, amikor a rendőrség az

intézkedés alapjaként szabálysértés vagy bűncselekmény gyanújára hivatkozik –, az alapjogkorlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, hogy a szabálysértés, illetve a bűncselekmény elkövetésének az adott intézkedéshez szükséges fokú gyanúja fennállt-e.

Hasonló a Testület kiindulópontja akkor is, ha a panasz – mint jelen esetben is – arra vonatkozik, hogy a rendőrség valamely jogellenes cselekmény gyanúja kapcsán elmulasztotta az elvárható intézkedéseket. Ilyenkor a Testület azt vizsgálja, hogy felmerülhetett-e az ügyben jogellenes magatartás gyanúja a panaszossal szemben fellépő személyek részéről, valamint, hogy a rendőrök rendelkezésére álló információk alapján nyilvánvalóan megalapozatlannak kell-e tekinteni azt a rendőrségi helyzetértékelést, amely szerint jogellenes cselekmény gyanúja nem volt megállapítható. Ha ugyanis az adott ügy körülményei alapján nem nyilvánvalóan megalapozatlan a rendőrségnek az a döntése, hogy nem lát szabálysértést, illetve bűncselekményt megvalósulni, akkor alapjogsértés az intézkedést kérő oldalán nem állapítható meg.

i) A Testület álláspontja szerint a panaszos kamerájára ráütő nő magatartása alkalmas volt arra, hogy jogellenes cselekmény elkövetésének a gyanúját alapozza meg, amely az Rtv. 13. §-a értelmében rendőri beavatkozást tett szükségessé, intézkedési kötelezettséget keletkeztetett, amelynek azonban a rendőrség nem tett eleget akkor, amikor ezen személlyel szemben nem intézkedett a helyszínen, annak ellenére hogy a videofelvételekből megállapíthatóan észlelniük kellett a történéseket.

Mindezek alapján a Testület a panaszos ezen sérelme kapcsán a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét állapította meg a rendőrség mulasztása miatt.

ii) A panaszos azon sérelmével kapcsolatban, miszerint belekarmoltak, a Testület azt a megállapítást teszi, hogy a kifogásolt cselekmény rögzítése hiányában nem megállapítható az alapjogsértés az intézkedés elmulasztása okán a hámsérülések és a „ne karmoljon belém” elhangzása ellenére, mivel az eset felvétel hiányában nem rekonstruálható.

A fentiek alapján a Testület arra a megállapításra jutott, hogy a panaszos ezen kifogása vonatkozásában a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme nem megállapítható.

2) A Testület a következőkben az eljáró rendőrök intézkedési kötelezettségét, valamint az igazoltatás fogantatosítását látta indokoltnak vizsgálni. Ennek megítélése során a Testület a – panaszos által is hivatkozott – 403/2012. (XII. 19.) számú állásfoglalás gondolatmenetére támaszkodott, amelyet a panaszos egy korábbi panaszában hozott. Ebben az ügyben a Testület szintén azt vizsgálta, hogy a panaszost a rendőrség egy Gytv. hatálya alá nem tartozó ünnepségen, hasonló tartalmú bekiabálásai miatt jogszerűen vont-e intézkedés alá.

Az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek személyazonosságát a közrend, közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

Fontos a történetekkel kapcsolatosan rögzíteni azt, hogy a szóban forgó intézkedés napján és helyszínén az önkormányzat szervezésében az augusztus 20-ai nemzeti ünnepel kapcsolatban megemlékezés zajlott. A rendőrség a megemlékezés biztosításában nem vett részt tekintettel

arra, hogy az ünnepséget kulturális rendezvénynek minősítették, és azt ennek megfelelően kezelték. Tényként rögzítendő így, hogy a panaszos nem a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvényen gyakorolta szabad véleménynyilvánításhoz való jogát a polgármester beszéde alatt.

Itt szükséges a panaszos által diktafonnal és videokamerával rögzített felvétel alapján az eseményekből idézni, nevezetesen azt, hogy a panaszos milyen módon kezdett véleménynyilvánításába és, hogy ezen magatartása az ünneplő tömegeből milyen reakciót váltott ki. A felvétel arról tanúskodik, hogy a panaszos a polgármester felkonferálásakor, illetve később is az ő személyével és a kormánnyal szemben fogalmazta meg véleményét, mégpedig a következőképpen: „elvtárs úr nem adok szót”, „törvénytíró” „nyakkendő igazító” „anyázó, köpködő polgármester”. A panaszos kifütyülte a polgármestert, amikor az megkérte a rendezvény szervezőit, hogy intézkedjenek a panaszossal szemben. Eközben a rendezvény résztvevői közül néhányan nemtetszésüket fejezték ki a panaszos viselkedésével szemben, többször próbálták rábírní a panaszost, hogy ne zavarja a rendezvényt, aki ennek ellenére magatartásával nem hagyott fel. Végül a zöld ruhás nő két férfi társaságában odamegy a rendőrökhöz, és szóvá teszi nekik, hogy a panaszos zavarja a műsort, és kéri, hogy ez ellen a rendőrség tegyen valamit. A bejelentést követően G. F. r. százados egy kollégája kíséretében odalép a panaszoshoz, akit igazolásra hív fel arra hivatkozással, hogy bejelentés érkezett, miszerint a panaszos garázda magatartásával zavarja a rendezvényt.

Az Rtv. már hivatkozott 13. § (1) bekezdése rögzítik, hogy a rendőr köteles intézkedést kezdeményezni, ha jogellenes cselekményt magvalósító magatartást észlel, vagy ilyenről tájékoztatják. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapítható, hogy a rendőrök garázdaság szabálysértésről érkező állampolgári bejelentés alapján kezdeményeztek intézkedést a panaszossal szemben.

A Testületnek a fenti körülmények alapján abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy ezen szabálysértésnek felmerült-e olyan fokú gyanúja, amely megfelelő alapot szolgáltatott a panaszos igazoltatásához.

A Testület ismételtén utal töretlen gyakorlata, amely szerint a szabálysértési tényállásszerűséget kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja, ezért jelen esetben is azt kellett megállapítania, hogy a szabálysértés elkövetésének az adott intézkedéshez szükséges gyanú foka fennállt-e.

A Testület vissza utal 152/2009. (VI. 3.) számú állásfoglalására tekintettel a bizonyos szempontú hasonlóságra. A Testület hivatkozott állásfoglalásában mások mellett a következőket mondta ki: „Míg egy a Gytv. szerint bejelentett rendezvény esetén nyilvánvaló, hogy az állami intézményvédelmi kötelezettség keretében a bejelentő által megjeleníteni kívánt véleménynek kell valamiféle elsőbbséget nyújtani, védelmet biztosítani, addig egy állami rendezvényhez ilyen módon kapcsolódó véleménynyilvánítások esetében se a kormányzattal egyetértő, se az azt bíráló nézeteknek nincs primátusa, az állami szervek mindkétféle vélemény kinyilvánítását kötelesek biztosítani. Jelen ügyre vetítve ez azt jelenti, hogy a panaszos nem zavarta jobban a véleménynyilvánításban a körülötte állókat, mint azok őt, sőt kimondható, hogy míg a panaszos mindvégig megmaradt a verbalitás szintjén, addig a körülötte állók sokkal drasztikusabb módon avatkoztak az ő véleménynyilvánítási szabadságába. Mivel pedig a Kossuth téren nem volt a Gytv. szerinti rendezvény, az ellentétes vélemények között pedig nem volt olyan, amelynek a másikkal szemben bármilyen körülmény alapján többlet-védelmet élvezett volna, fogalmilag kizárt, hogy a panaszos

elkövethette volna a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Szabálysértési törvény) 152/A. §-ában meghatározott szabálysértést, az egyesülési, a gyülekezési szabadság, valamint a választási gyűlésen való részvétel jogának megsértését (amely szerint, aki mást gyülekezési jogának gyakorlásában jogtalanul akadályoz, százezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható).”

A Testület rá kíván mutatni arra, hogy a két eset abban valóban meggyezik, hogy egy, nem a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvényen való véleménynyilvánítás korlátozhatóságával kapcsolatosak, ugyanakkor az eltérés egyrésztől abban fedezhető fel, hogy a rendőrség a panaszos vonatkozásában nem az egyesülési, a gyülekezési szabadság, valamint a választási gyűlésen való részvétel jogának megsértése szabálysértés (az akkor hatályos Szabálysértési törvény 152/A. §-ára) hivatkozással vonta intézkedés alá a panaszost, másrésztől pedig a panaszos és a felhozott ügyben vizsgált véleménynyilvánítás módja és terjedelme között úgyszintén különbség tapasztalható. A Testület megjegyzi, hogy minden esetet az összes körülményt figyelembe véve konkrétan és alaposan kell vizsgálni, különösen így van ez a véleménynyilvánításhoz fűződő jog korlátozásával összefüggő ügyeknél, ezért az egyes esetek analógiák alapján semmiképpen sem ítéltethők meg.

A rendőrkapitány tájékoztatója szerint a panaszos a rendezvény kulturális jellegére, a bekiabálásokkal mások gyülekezési jogát nem zavarhatta. A panaszos ismételt kiabálásait követően G. F. r. százados azt tapasztalta, hogy a panaszos irányából a tömegben hangos szóváltás alakult ki, több személy odament a rendőrökhöz és kérte a rendőri intézkedést, a garázda magatartás megszüntetését, melynek okán G. F. r. százados és L. J. r. százados odament a panaszoshoz. A lakossági bejelentések okán, garázdaság szabálysértés gyanúja miatt a századosok intézkedni kezdtek a panaszossal, aki magát igazolni is csak többszöri felszólításra, illetve az előállítás kilátásba helyezése után volt hajlandó.

Szabs. tv. 170. §-a szerint szabálysértést követ el az, aki olyan kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen.

A garázdaság szabálysértési alakzatánál a jogalkalmazó két dolgot kell, hogy mérlegeljen. Nevezetesen azt, hogy az adott magatartás kihívóan közösségellenes-e, illetve, hogy alkalmas-e a másokban történő megbotránkozásra vagy riadalom keltésre. Kihívó közösségellenesség az öncélú, provokatív, nyilvánvalóan kötekedő fellépés, a társadalmi együttélési szabályok tudatos semmibevétele, az aktív, demonstratív szembeszegülés az általánosan elvárt magatartási normákkal. A garázdaság csak szándékosan követhető el, az elkövető tudatának át kell fognia, hogy cselekménye alkalmas a megbotránkozásra, illetve a riadalomkeltésre. A cselekményt oly módon kell megítélni, ahogyan azt a helyi társadalom, a helyi közösség értékrendje minősíti. A garázdaság figyelemmel arra, hogy veszélyeztető jellegű cselekmény, ezért megállapításához nem feltétel az, hogy ténylegesen kiváltson riadalmat vagy megbotránkozást, ugyanakkor feltétel a mások, azaz legalább két személy előtti elkövetés. A vizsgált esetben egyértelműen megállapítható – a felvétel alapján – a panaszos körül álló személyek megbotránkozása, és felháborodása (pl.: „legyen szíves fejezze be”, „ne kiabáljál már”, „engem ez zavar”, „vigyék el” „más ember itt ünnepelni akar... engem érdekel a műsor... szégyelld magad”). Ezzel megegyezik egyébként a rendőrkapitány tájékoztató levelében foglalt azon állítás, miszerint a helyszínen meghallgatott tanúk egybehangzóan arról nyilatkoztak, hogy a panaszos folyamatosan kiabált és ez valamennyi meghallgatott személyben komoly megbotránkozást váltott ki.

Az eset véleménynyilvánítás joggal kapcsolatos vonatkozása miatt, valamint azért mert a panaszos is mindvégig a véleménynyilvánítás Alaptörvényben biztosított szabadságjogát hozta föl önmaga védelmére, indokolt az Alkotmánybíróság álláspontjáról megemlékezni. Az Alkotmánybíróság 30/1992. (V. 26.) AB határozatában kimondta, hogy a „véleményt annak érték-és igazságtartamára tekintet nélkül védi” a szabad vélemény-nyilvánításhoz való jog. Rögzíthető, hogy a panaszos valóban véleménynyilvánítási jogát gyakorolta – hiszen ezen szabadságjog a szólás- illetve közlés szabadságát is magába foglalja – akkor, amikor többször elkiáltotta magát bírálva a polgármestert és a rendszert. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság számos esetben azt is megállapította, hogy a szabad véleménynyilvánítás joga sem korlátlan, abszolút és feltétlen. Az Alkotmánybíróság a fenti határozatában azt is kimondta: „A szabad véleménynyilvánítás jogának kitüntetett szerepe ugyan nem vezet arra, hogy ez a jog – az élethez vagy az emberi méltósághoz való joghoz hasonlóan – korlátozhatatlan lenne, de mindenképpen azzal jár, hogy a szabad véleménynyilvánításhoz való jognak valójában igen kevés joggal szemben kell csak engednie, azaz a véleményszabadságot korlátozó törvényeket megszorítóan kell értelmezni. A vélemény szabadságával szemben mérlegelendő korlátozó törvénynek nagyobb a súlya, ha közvetlenül másik alanyi alapjog érvényesítésére és védelmére szolgál, kisebb, ha ilyen jogokat csakis mögöttesen, valamely »intézmény« közvetítésével véd, s legkisebb, ha csupán valamely elvont érték önmagában a tárgya (pl. a köznyugalom).” A 14/2000. (V. 12.) AB határozatban az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy a köznyugalom bizonyos mérvű megzavarása igazolhatja a szabad véleménynyilvánításhoz való jog korlátozását.

A Testület egy korábbi ügyében a következő álláspontra helyezkedett, amely jelen ügyre is érvényesnek tekinthető: „Törvényi összeütközés értékelése – jelen esetben alapjog korlátozása szabálysértési tényállás alapján – nem a helyszínen intézkedő rendőr, nem is panaszos, és nem is a Testület kompetenciájába tartozó kérdés, ez kizárólag az igazságszolgáltatás síkján vitatható meg alaposan. A Testület azt értékelte – anélkül, hogy az adott cselekményért fennálló szabálysértési felelősség kérdésében állást foglalt volna –, hogy a tárgyi esetben a szabálysértés olyan fokú gyanúja fennállt-e, amely elégséges jogalapot teremtett az előállítással megvalósult jogkorlátozásra.” [55/2012. (II. 15) számú állásfoglalás]

A Testület megítélése szerint – egybevetve az összes körülményt – tényként rögzíthető, hogy a panaszos tudatosan folytatta provokatív tevékenységét az augusztus 20-ai ünnepeken, ami többekben megbotránkozást keltett. A Testület szerint a panaszos viselkedése felvetette a garázdaság szabálysértés gyanúját, amely megfelelő alapot szolgáltatott a panaszos igazoltatására a közrend és közbiztonság védelme érdekében.

Figyelemmel arra, hogy a panaszossal kapcsolatban megállapítható volt a rendőri intézkedéshez minimálisan szükséges gyanú fennállása, ezért a Testület megállapítása szerint a panaszossal szembeni intézkedés kezdeményezése és a panaszos igazoltatása az Rtv. 29. § (1) bekezdése I. fordulata alapján jogszerű volt, így nem sérült a panaszos személyes adatok védelméhez való joga.

3) A Testület ezt követően a panaszos előállításának jogszerűségét vizsgálta meg.

a) A rendőrségi iratok felvételekkel egyezően számoltak be a sérelmezett intézkedésről. Ezek alapján pedig megállapítható, hogy G. F. r. százados felszólította a panaszost, hogy tartózkodjon a garázda magatartástól, valamint tájékoztatta, hogy szabálysértési feljelentést tesz ellene, ezenkívül felszólította, ha továbbfolytatja a garázda magatartását, akkor elő fogja állítani. A panaszos a rendőri intézkedést követően pár percre abbahagyta a kiabálást, majd

újra kezdte azt. Mivel a panaszos többszöri felszólítás ellenére sem volt hajlandó a garázda magatartásával felhagyni, ezért G. F. r. százados az előállításáról döntött, ezen okból L. J. r. századossal kétoldalt a karjainál fogva a tömegeből kivezették őt, majd utasította a jelenlevő járőröket a panaszos előállítására. Az elvezetés során a panaszos folyamatosan kiabált, „rendőrállam, diktatúra” és egyéb kifejezéseket használt.

Az Rtv. 33. § (1) és (2) bekezdése taxatívén sorolja fel az előállítás okait, amelyek közül a rendőrségi iratok szerint a panaszos előállításának indoka a Rtv. 33. § (2) bekezdése f) pont I. fordulója volt. Ezen rendelkezés értelmében a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja. A panaszos által elkövetett szabálysértések a rendőri tájékoztatás szerint egyrésztől a már hivatkozott garázdaság, másrésztől a rendzavarás volt.

A Szabs. tv. 169. § (1) bekezdés b) pontja értelmében, aki rendzavarás vagy garázdaság esetén a hatóság vagy az eljáró hivatalos személy intézkedésével szemben engedetlenséget tanúsít szabálysértést követ el.

A Testület ismételtén utal gyakorlatára, miszerint csak abban a kérdésben kell állást foglalnia, hogy a szabálysértés elkövetésének az adott intézkedéshez szükséges gyanú foka fennállt-e.

Az állampolgárok rendőrökkel szembeni kötelezettségeit az Rtv. 19. §-a szabályozza, eszerint a jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek – ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik – mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható. A rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén az Rtv.-ben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók.

A Testület a rendelkezésre álló iratok, valamint felvételek alapján megállapította, hogy a panaszossal szembeni intézkedésre azért került sor, mert a rendezvényt bekiabálásaival zavarta meg, ami másokban megbotránkoztatást keltett, amely felvetette a Szabs. tv. 170. §-ában szabályozott garázdaság szabálysértés elkövetésének gyanúját. Meg kell jegyezni, hogy a panaszos számára nem volt mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható, hogy a rendőri fellépésnek nincsen jogalapja, figyelemmel arra, hogy a panaszos számára is tudottan bonyolult megítélésű szabálysértési probléma jogi értékelése volt a rendőri intézkedés alapja. A panaszos a rendőri fellépés ellenére továbbra is garázda magatartást tanúsított, többszöri rendőri felszólítás ellenére a polgármester személyével kapcsolatosan és a rendszer bírálatát kifejező bekiabálásokkal zavarta meg a rendezvényt – amelyet a körülötte álló ünneplő tömeg sérelmesnek tartott –, amely alkalmas volt a Szabs. tv. 169. § (1) bekezdés b) pontjában szabályozott rendzavarás szabálysértés tényállásának megvalósítására (így a rendzavarás szabálysértés esetében is fennállt az a minimális szintű gyanú, amely megalapozta a panaszossal szembeni intézkedést). Azt is hozzá kell tenni, hogy a panaszos azt követően is folytatta – már ismertetett – bekiabálásait, amikor már a tömegeből kivezette a rendőrautóhoz kísérték. Ezek alapján a panaszos egyértelműen nem az Rtv. 19. §-ában rögzített követelménynek megfelelően járt el, vagyis a rendőri intézkedéssel szemben engedetlenséget tanúsított.

Mindezek alapján a panaszos Rtv. 19. §-ban előírt kötelezettsége minden kétséget kizáróan fennállt, amely kötelezettség megszegése a Testület álláspontja szerint kellő jogalapot

biztosított a rendőröknek további intézkedések foganatosítására, amely alapján a panaszos által tanúsított magatartás miatt helye volt az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pont szerinti előállítási ok alkalmazásának. Valamint a megjelölt szabálysértések továbbfolytatása okán a rendőrök jogszerűen korlátozták a panaszost a véleménynyilvánítása szabadságában.

Tekintettel arra, hogy az Rtv. a vizsgált esetre nem kötelező jelleggel, hanem lehetőségként írja elő előállítás alkalmazását, a jogalap meglétén túl a Testületnek azt is mérlegelni kellett, hogy az előállítás megfelelt-e az arányosság követelményének.

Azon kérdés megítéléséhez, hogy a rendőrség megalapozottan döntött-e a panaszos előállítása mellett, az Rtv. 15. §-ában előírt arányossági követelmény ad eligazítást. A rendelkezés értelmében „a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”, továbbá „több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár”.

A Testület véleménye szerint a rendőri intézkedés már csak azért is arányosnak tekinthető, mert a panaszos bizonyíthatóan, a rendőri felszólítások ellenére is folytatta magatartását, azaz a rendőri felhívások nem voltak elegendők a szabálysértés megakadályozásához.

A Testület álláspontja szerint a vizsgált esetben intézkedő rendőrök indokoltan és az arányosság követelményének szem előtt tartásával döntöttek a panaszos előállítása mellett, ezáltal tehát nem sérült a panaszos személyes szabadsághoz való joga, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt. A Testület megítélése szerint a panaszos előállításával jogszerűen korlátozták a szabad véleménynyilvánítás jogát.

b) A Testület ezt követően azt értékelte, hogy a panaszos előállításának időtartama a jogszabályi előírásoknak és az arányosság követelményének megfelelt-e.

Az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdése tartalmazza az előállítás időtartamára vonatkozó rendelkezéseket. Ennek értelmében a személyi szabadság csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozható. Ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal, 4 órával meghosszabbíthatja, amennyiben ez indokolt és az előállítás célja még nem valósult meg. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

A rendőrségi iratok szerint a panaszos előállítása 17 óra 34 perctől 19 óra 30 percig tartott. A panaszos előállítása alatt sor került közel 15 fő szóbeli meghallgatására, 10 fő igazoltatására, adatainak rögzítésére, és a panaszos a rendőrségi objektumba és az orvosi ügyeletre történő beszállítására. Ezen kívül sor került a személyi szabadságot korlátozó jelentés, a nyilatkozatok elkészítésére, a panaszjogról történő tájékoztatásra, valamint a panaszos ruházatának átvizsgálására.

A fentiek alapján a Testület az elvégzett cselekményekhez viszonyítva nem tartotta indokolatlanul eltúlzottnak a panaszos személyi szabadságának korlátozásával járó intézkedés időtartamát, a Testület álláspontja szerint az előállítás időtartama – figyelemmel az Rtv. 15. §-ban előírt arányossági követelményre – nem haladta meg az elérni kívánt célhoz szükséges időt.

Mindezek alapján a Testület úgy ítélte meg, hogy az előállítás időtartama miatt nem sérült a panaszos személyes szabadsághoz való joga.

c) A panaszos elmondása szerint az előállítás okáról nem kapott tájékoztatót.

Az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdése kimondja, hogy az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.

A panaszos állításával ellentétben az előállítás végrehajtásáról készült jelentés és „Nyilatkozat” elnevezésű formanyomtatvány a rögzíti, hogy a panaszost az Rtv. 33. § (4) bekezdés alapján az előállítás okáról tájékoztatták. Az előállítás időtartalmáról készült igazoláson pedig feltüntették, hogy a panaszost az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja alapján állították elő. Az intézkedésről készült felvételek is arról tanúskodnak, hogy G. F. r. százados közölte a panaszossal, hogy azért állítják elő, mivel a szabálysértést felszólítás ellenére továbbfolytatta.

A Testület a rendőrségi iratok és a felvételek alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga az előállítás okának közlése kapcsán.

4) A panaszossal szemben a rendőrök az intézkedés során kényszerítő eszközöket is alkalmaztak, amivel összefüggésben a Testület az alábbi megállapításokat teszi.

a) A Testület elsőként a panaszossal szemben alkalmazott testi kényszer jogszerűségét látta indokoltan vizsgálni.

Az Rtv. 47. §-a alapján a rendőr - intézkedése során - az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszer) alkalmazhat. A Szolgálati Szabályzat 40. §-a az Rtv. rendelkezéseit az alábbiakkal egészíti ki. A hivatkozott jogszabályhely (1) bekezdése szerint a megfogás, a leszorítás, az elvezetés vagy más, a rendőr által fizikai erő kifejtéssel alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására irányuló kényszerítés (a továbbiakban: testi kényszer) akkor alkalmazható, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható. A (2) bekezdés szerint a testi kényszer alkalmazása során a rendőr önvédelmi fogásokat is használhat. A rendőr a támadás céljára szolgáló eszköz használatának megakadályozása, továbbá a támadás elhárítása érdekében az ehhez szükséges erejű és irányultságú ütést vagy rúgást alkalmazhat.

A Szolgálati Szabályzat a kényszerítő eszközök általános szabályai között, a 39. § (1) bekezdésben rögzíti, hogy kényszerítő eszköz csak akkor alkalmazható, ha az intézkedés alá vont magatartása, ellenszegülésének mértéke annak Rtv. szerinti alkalmazását indokolja. A nagyobb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz akkor alkalmazható, ha a kisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz alkalmazása nem vezetett eredményre vagy sikere eleve kilátástalan. A (3) bekezdés szerint a kényszerítő eszköz alkalmazását jól hallható, közérthető és határozott módon a következő sorrendben meg kell előznie: a) a jogellenes magatartás abbahagyására való felszólításnak, „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával, valamint b) a figyelmeztetésnek, hogy kényszerítő eszköz alkalmazása következik.

A Testület jelen állásfoglalás III. rész 2) és 3) pontjában már megállapította, hogy az intézkedő rendőr alappal vélhette úgy, hogy a panaszos garázdaság és rendzavarás szabálysértés gyanúját felvető magatartást tanúsított, amellyel felszólítás ellenére sem hagyott fel. Ezért a Testület álláspontja szerint a rendőrök kellő jogalap birtokában, jogszerűen alkalmaztak a panaszossal szemben testi kényszer azért, hogy a cselekménye abbahagyására kényszerítsék. Hozzá kell tenni, hogy a panaszos az előállítás megkezdése után sem változtatott viselkedésén, a szolgálati gépjárműhöz történő kísérése során is bekiabálásaival zavarta a rendezvényt.

A fenti tények alapján, illetve figyelemmel a jogszabályi környezetre és az arányosság követelményére is, a Testület megállapította, hogy alappal döntöttek amellett, hogy panaszost karjánál fogva, testi kényszerrel vezetik ki az ünneplő tömegből. **A testi kényszer jogszerű alkalmazása miatt nem sérült a panaszos emberi máltósághoz való joga.**

b) A Testület ezt követően azt mérlegelte, hogy jogszerűnek tekinthető-e a panaszossal szembeni bilincskalkalmazás.

A bilincs alkalmazásának eseteit az Rtv. 48. §-a sorolja fel, amely szerint a rendőr a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy önkárosításának megakadályozására, támadásának megakadályozására, szökésének megakadályozására vagy ellenszegülésének megtörésére bilincset alkalmazhat. A bilincselés szabályait a Szolgálati Szabályzat 41. §-a részletezi. Annak (4) bekezdése példalózó jelleggel felsorolja a bilincs alkalmazásának esetköreit: bilincs alkalmazása különösen azzal szemben indokolt, aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető, vagy aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, illetve az intézkedésben közreműködőt megtámadja, akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg, akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg, aki önkárosító magatartást tanúsít, vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget. A Szolgálati Szabályzat 41. §-ának (6) bekezdés a) pontjának első fordulata szerint továbbá a bilincselés módját az intézkedő rendőr az adott körülmények között a legcélrányosabban választja meg azzal, hogy a kezek hátra bilincselése akkor célszerű, ha a bilincs alkalmazására testi kényszer útján kerül sor.

A rendőrségi iratok szerint a panaszos passzívan ellenállt a szolgálati gépjárműhöz történő kísérése során, de miután elhaladtak egy személy mellett, aki valamit mondott a panaszosnak, aki erre dühöngeni és az intézkedésnek aktívan ellenállni kezdett. A panaszos ki akarta tépni karjait, valamint mikor az autóhoz értek, nem engedte magát megbilincselni, így két további rendőrt kellett bevonni a bilincseléshez, valamint a panaszos az autóba beültetéséhez. A panaszossal szemben az Rtv. 48. § d) pontja alapján került sor bilincs alkalmazására.

A Testület a bilincskalkalmazás jogszerűségének megítélésakor a rendőrségi felvételt vette alapul, amelyen jól látszik, hogy a panaszos, miután elhalad egy személy mellett, aki „te impotens ember” kifejezéssel illette őt, hirtelen megtorpan és próbál a rendőrök fogásából magát kitépve hátrafordulni. A panaszos ezen magatartása, illetve az, hogy bekiabálásaival a garázda cselekményét az előállításának megkezdése után is továbbfolytatta, mind arra utalt, hogy az ellenszegülése csupán testi kényszer alkalmazásával nem volt megtörhető.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos emberi méltóságához való joga a bilincsalkalmazás miatt.

c) A panaszos kifogásolta, hogy kezeit hátra helyzetben bilincselték meg.

Figyelemmel a panaszos aktív ellenszegülésére, a Testület megítélése szerint a bilincselésnek az a módja, hogy a panaszos kezeit a rendőrautóhoz érve testi kényszer útján hátra helyzetben bilincselték meg, jogszerű volt és az megfelelt Rtv. 15-16. §-ban meghatározott arányosság követelményének. („Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár. A rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. A rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége enélkül is biztosítható.”)

A fentiek alapján a Testület úgy ítélte meg, hogy a bilincsalkalmazás módja miatt nem sérült a panaszos emberi méltóságához való joga.

d) A panaszos kifogásolta, hogy az előállító helyiségben továbbra is hátra volt bilincselve a keze, ahol egy fél órát tölthetett, amikor közölték vele, hogy orvoshoz viszik. Ekkor a panaszos kezeit előre helyzetben bilincselték meg. A panaszoson a bilincs az orvosi vizsgálatig volt felhelyezve.

A kérdés megítélése kapcsán az Rtv. 16. § (1) bekezdésére szükséges utalni, amely értelmében „a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége enélkül is biztosítható.”

A rendőrségi iratok arról tanúskodnak, hogy a panaszossal szemben bilincset 17 óra 34 perctől 18 óra 25 percig alkalmaztak, mivel a kapitányságvezető szerint a panaszos intézkedésnek ellenszegülő magatartása alapján, valamint amiatt, hogy folyamatosan megkísérelte magát kivonni az intézkedés alól, szökésétől lehetett tartani. G. F. r. százados pedig arról számolt be, hogy a panaszost bilincselése során előállították a rendőrkapitányságra, majd sérüléseire hivatkozva orvoshoz vitték, és az orvostól visszaérkezve lett a bilincs levéve róla. Az orvosi vizsgálat alatt nem volt bilincs a panaszoson.

A Testület elfogadta a rendőrség indokolását, miszerint a panaszos a rendezvény helyszínén tanúsított ellenszegülő magatartása okán a későbbiekben tartani lehetett a szökésétől, vagy a az intézkedést megghiúsítani törekvő más cselekményétől. Mindezekre tekintettel a Testület arra a következtetésre jutott, hogy a kényszerítő eszköz megközelítőleg 50 percig tartó alkalmazása az arányosság követelményeinek megfelelt, az elérni kívánt célhoz a szükséges mértéket nem haladta meg.

A Testület tehát a bilincselés időtartama kapcsán nem állapított meg alapjogsérelmet.

e) A panaszos elmondása szerint a vele szemben alkalmazott kényszerintézkedés brutális volt, amely során sérüléseket szenvedett, ezért a Testületnek ezt követően azt kellett vizsgálnia, hogy a panaszos sérülései keletkeztek-e rendőri bántalmazás következtében, vagy azok a jogszerű kényszerítő eszköz alkalmazásának tudhatóak be.

A panaszos ezzel kapcsolatban előadta, hogy G. F. r. százados, L. J. r. százados segítségével brutálisan hátra tekerte a kezét, olyan módon, hogy emiatt a panaszosnak szinte 90 fokban kellett meghajolnia a fájdalomtól. A bilincselést követően a panaszost a fent leírt testhelyzetben a rendőrségi autó felé vitték, amikor a polgármester személyes ismerőse azt mondta neki, „hogy mi van te impotens ember”, mire a panaszos próbált a görnyedt testhelyzetből kiegyenesedni és megmondani a magáét, de erre a rendőrök még brutálisabb kézcsovarással válaszoltak, majd a panaszost a rendőrségi autó motorház felőli oldalának lökték, és további rendőrök ugrottak a panaszosra, és elkezdték fülét és orrát tépni, miközben nem mondták meg a panaszosnak, hogy mit tegyen, mit várnak el tőle. A panaszos a bilincs szorossága, és a kezeinek hátracsavarása miatt nem tudott kiegyenesedni. Ezt követően a rendőrök a panaszost a rendőrségi autó másik oldalához vitték, és a panaszos továbbra sem tudta, hogy mit akarnak a rendőrök, mivel fejét hátra húzták. A panaszos nem tudja, hogy hány rendőr „lógott rajta”, de nagy kínokat élt át eközben. A panaszos állítása szerint a rendőrautóba akarták őt „betuszkolni” úgy, hogy az egyik hátra húzta a fejét, a többi rendőr pedig „taszigálta be” az ajtón. A panaszos eközben nagy fájdalmat élt állt, mivel 190 centiméteres magasságával, kezeit hátra bilincselve, „kitekert” módon, fejét hátra húzva elég nehezen ment az autóba történő beültetése. Ekkor a panaszos megértette, hogy a rendőröknek az a szándéka, hogy beültessék őt az autóba. Amikor az egyik rendőr levette a kezét a szájáról, a panaszos üvölni kezdett a fájdalom miatt, hogy álljanak le, mert ő nem akar ellenszegülni, beszáll magától a gépkocsiba. Ekkor a rendőrök „leszálltak róla”, és a panaszos önként beszállt a járműbe.

G. F. r. százados a Testület kérdésére elmondta, hogy nem felel meg a valóságnak a panaszos azon állítása, miszerint az alkalmazott testi kényszer brutális volt, amit a videofelvételek is alátámasztanak, így nem fedi a valóságot a panaszos azon állítása sem, miszerint kezeit úgy csavarták hátra, hogy 90 fokban kellett meghajolnia. Továbbá nem lökték a panaszost a rendőrautó oldalához, és nem ugrottak rá további rendőrök, akik tépték a fülét és az orrát. A rendőrség továbbá arról tájékoztatta a Testületet, hogy a panaszos az ellenállása miatt alkalmazott kényszerítő eszköz miatt könnyebben sérült.

Töretlen gyakorlatának megfelelően a Testület eljárását kizárólag a panaszost esetlegesen ért alapjogsérelme feltárására tekintettel folytatta le – a hatáskörére irányadó jogszabályi rendelkezések értelmében álláspontját anélkül alakította ki, hogy az intézkedést foganatosító rendőrök büntetőjogi felelősségét vizsgálta volna.

Az Rtv. 17. §-ának (1) bekezdése értelmében a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez fűződő jogot a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja. A (2) bekezdés pedig rögzíti, hogy a rendőri intézkedés során a kényszerítő eszköz alkalmazása esetén lehetőleg kerülni kell a sérülés okozását, az emberi élet kioltását. Az intézkedés folytán megsérült személy részére – amint ez lehetséges – segítséget kell nyújtani, szükség esetén a rendőr gondoskodik arról, hogy a sérültet orvos elláthassa, kórházi elhelyezése esetén a hozzátartozó vagy más, a sérülttel kapcsolatban álló személy erről értesüljön.

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának (továbbiakban: Bíróság) töretlen gyakorlata szerint (lásd például: Selmouni kontra Franciaország, Ribitsch kontra Ausztria és Tomasi kontra Franciaország) amennyiben egy személy a hatóságok őrizetébe kerül és rajta ezen idő alatt sérülések keletkeznek, megfordul a bizonyítási teher, és a hatóságokra, illetve az érintett államra hárul, hogy valószínű magyarázatot adjon a sérülés okát illetően. Ellenkező esetben a Bíróság megállapítja az Emberi Jogok Európai Egyezménye kínzást, megalázó vagy embertelen bánásmódot tilalmazó 3. cikkének sérelmét, azaz az érintett alapjogának sérelmét (ami azonban nem jelent egyet valamely meghatározott személy büntetőjogi felelősségének megállapításával). A bántalmazás gyanúját felvető ügyekben a Testület ugyanezt a megközelítést alkalmazza.

A rendőri iratok a fentiekben kifejtetteknek megfelelően cáfolták az intézkedés brutális jellegét, azonban maguk is beszámoltak róla, hogy a panaszosnak a kényszerítő eszköz alkalmazása közben sérülése keletkezett, aminek orvosi ellátásáról gondoskodtak. Az orvosi igazolás szerint a panaszos fülén bőrpír, a fülkagyló hátsó felszínén kis bevérzés és gombostűnyi hámsíny keletkezett. Az orron és a lapocka környékén néhány bőrpír, a jobb felkaron nem az intézkedésből eredő karmolás nyomok, derékon felületes bőrsérülés, valamint mindkét csuklón bilincselés nyoma és felületi sérülések voltak láthatók.

A Testület vizsgálata kapcsán utal arra, hogy az Rtv. szerint rendelkezésére álló bizonyítási eszközök köre meglehetősen szűk, az ügyészség rendelkezésére álló eszközök – szembesítés, rendőrök kihallgatása stb. – legtöbbször nem veheti igénybe. A tényállás felderítése során ezért a Testület a panaszos és az érintett rendőrök nyilatkozatára, valamint a rendelkezésére álló felvételekre támaszkodhatott.

A bizonyítékok alapján elmondható, hogy a panaszosnak keletkeztek olyan sérülései, amelyek származhattak bántalmazásból, a rendőrség azonban magyarázatot adott a sérülésekre, miszerint azok a panaszos ellenszegülése miatt szükségessé vált kényszerítő eszközhasználatból erednek.

Az eset megítélésénél a Testület figyelembe vette a rendőrségi felvételt, amely a történéseket a panaszos rendőrségi autóhoz való kíséréséig rögzítette, így nem készült felvétel a panaszos bilincseléséről és a szolgálati gépjárműbe való beültetéséről sem. Az eközben tanúsított rendőri fellépés azonban nem egyezik meg a panaszos állításával, mivel a panaszos nem hajol meg 90 fokban, és a rendőrök sem tanúsítanak olyan magatartást, amelyet a fentiek értelmében „brutálisnak” lehet nevezni. A rendőrségi felvételen ugyanakkor nem látható az intézkedés teljes egésze, így – bár a rendelkezésre álló felvételeken bántalmazás nem látható – annak megtörténtét a Testület nem tudta kizárni.

Ilyen körülmények között a Testület felelősséggel csak annyit állapíthat meg, hogy a panaszos sérülései egyaránt keletkezettek a panaszossal szemben megfelelő jogszabályi felhatalmazás birtokában alkalmazott kényszerítő eszköz használata miatt, és jogszabályi felhatalmazáson túli fizikai erőszak alkalmazása, azaz bántalmazás eredményeként is. A Testület megítélése szerint ezért nem lehetett egyértelműen bizonyítani, hogy a panaszos sérülései jogszerűtlen rendőri fellépés miatt keletkeztek.

A jogszabályi felhatalmazáson túli fizikai erőszak alkalmazása vonatkozásában ezért a Testület arra a meggyőződésre jutott, hogy a panaszos testi épséghez fűződő alapvető jogának sérelme a konkrét esetben nem megállapítható.

Ugyanakkor a Testület megjegyzi, hogy a panaszos előadásából is arra lehet következtetni, hogy a rendőrautóhoz történő kísérése után is ellenszegült az intézkedésnek, amelyet ő azzal indokolt, hogy nem tudta mi a szándéka a rendőröknek, mielőtt megértette volna, hogy be akarják ültetni a gépjárműbe. A panaszos ezen magatartása pedig kellő alapul szolgálhatott a kényszerítő eszköz olyan módú alkalmazásához, amely nagyobb mértékű alapjog korlátozást feltételez, illetve sérülések okozásával jár. Azonban a Testület egyéb bizonyíték hiányában – a fentiek értelmében – nem tudott állást foglalni abban, hogy a kényszerintézkedés ilyen mértékű alkalmazása még a jogszerűség keretein belül történt-e.

f) A panaszos megítélése szerint a rendezvényen alkalmazott kényszerintézkedés megalázó volt, tovább sérelmezte, hogy bilincsel a kezén vitték a m-i kórház ügyeleti osztályára, ahol több ember látta rajta a bilincset.

G. F. r. százados tájékoztatása szerint a panaszos elvezetésének körülbelül 50 fő lehetett tanúja, a bilincselésének pedig két fő, mivel ez a rendőrségi gépkocsi takarásában történt.

Az Rtv. 2. §-ából – amely szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait – levezethető, hogy az intézkedő rendőrök kötelesek úgy eljárni, hogy az az intézkedés alá vontnak a lehető legkisebb sérelem okozásával járjon. Tovább az Rtv. 15. §-ában rögzített követelmény értelmében a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

A Testület általánosságban megjegyzi, hogy a rendőri intézkedések jelentős részét végzik az eljáró rendőrök közterületen, így szinte lehetetlen annak elkerülése, hogy az egyes intézkedéseknek szemtanúi legyenek. A Testület azt sem vonja kétségbe, hogy egy forgalmasabb helyen végzett intézkedés az intézkedés alá vont számára kellemetlen, esetleg megalázó is lehet.

i) Jelen esetben a panaszos az intézkedés alapjául szolgáló magatartását egy rendezvényen, nagyobb tömeg előtt fejtette ki, amellyel többszöri rendőri felszólítás ellenére sem hagyott fel. Ebből következően a rendőrségnek nem volt más lehetősége, mint a rendezvény résztvevői előtt foganatosítani a kényszerintézkedést, mivel a rendőri felhívások nem voltak elegendők a szabálysértés megakadályozásához.

A fentiek okán a Testület arra a megállapításra jutott, hogy nem sérült az arányosság követelménye a rendezvényen foganatosított kényszerintézkedés miatt, így az nem idézte elő a panaszos emberi méltóságához, valamint jó hírnévhez fűződő alapjogának sérelmét.

ii) A Testület a kórházban történő bilincsalkalmazás vonatkozásában pedig a következőképpen foglalt állást.

A d) pontban kifejtetteknek megfelelően a panaszos magatartása alapul szolgált a rendőrkapitányságra történő beszállítást követően a bilincsalkalmazásra, ezért a Testület nem látta indokoltnak megállapítani az emberi méltósághoz, és a jó hírnévhez való alapjog sérelmét a panasz ezen része vonatkozásában sem.

5) A Testület az eljáró rendőr szolgálati fellépésével kapcsolatban az alábbi megállapításokat teszi.

A panaszos kifogásolta az intézkedő rendőr bemutatkozásának elmulasztását, állítása szerint G. F. r. százados ezen kötelezettségének csak „nagy nehezen (fogat csikorgatva)” tett eleget (az igaz, hogy 1,5 órával előtte a városházán bemutatkozott, mert a panaszos hívta a rendőrséget amiatt, hogy az ünnepi testületi ülésre, illetve még az épületbe sem engedték be a biztonsági őrök).

Az Rtv. 20. § (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt köteles nevét, azonosító számát, illetve az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Ez alól egyetlen eset kivétel, nevezetesen, ha ez a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, ebben az esetben ugyanis az intézkedés befejezésekor kell az igazolására szolgáló lépéseket megtenni.

A rendőri intézkedés alakításait tovább részletezi a Szolgálati Szabályzat 5. §-ának (1) és (2) bekezdése. A hivatkozott jogszabályhelyek szerint az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelgéssel kezd meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja. A rendőri intézkedés eredményességének veszélyeztetésére figyelemmel a fentiek intézkedés megkezdését megelőző közlése akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.

A panaszos által készített felvételen G. F. r. százados odalép a panaszoshoz, és napszaknak megfelelő köszönés után igazolásra hívja fel őt arra hivatkozással, hogy bejelentés érkezett, miszerint a panaszos garázda magatartásával zavarja a rendezvényt. A panaszos ekkor felszólítja G. F. r. századosot, hogy azonosítsa magát („kicsoda ön”, „kérem mutatkozzon be”). Erre a százados azt mondja, hogy „tekerje vissza a kameráját”, majd közli nevét és azonosító számát, majd utal rá, hogy aznap már azonosította magát a panaszosnak.

Itt szükséges utalni a rendőrség azon videofelvételére, amelyen az ünnepi rendezvényt megelőzően, a Polgármesteri Hivatalban a panaszossal szemben foganatosított rendőri intézkedés került rögzítésre. Ekkor ugyanis G. F. r. százados tisztelgés és napszaknak megfelelő köszönés után, a panaszoshoz odalépve közli nevét, rangját és jelvény számát.

Mivel az intézkedő rendőr néhány órával a sérelmezett intézkedést megelőzően már igazolta magát, illetve a panaszos felhívásának eleget téve a kifogásolt rendőri fellépéskor ismét bemutatkozott, a Testület megállapítása szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljárásához való joga a szolgálati fellépés kapcsán.

6) A panaszos sérelmezte az intézkedő rendőr hangnemét.

A panaszos felhívta a Testület figyelmét arra, hogy G. F. r. százados „eltorzult, teljesen begőzölt hangon” többször mondta neki a rendőrautó felé történő elvezetéskor, hogy „ne álljon ellen”, annak ellenére, hogy ő nem tanúsított ellenállást, amit a diktafon és a rendőrségi felvétel is bizonyít. A panaszos hangsúlyozta, hogy az általa használt hangnem a rendőri intézkedés során nyugodt volt, annak ellenére, hogy G. F. r. százados hangja a kezdetektől „begőzölt és eltorzult” volt, amely a diktafon felvételen is jól hallható.

A panaszos állításának cáfolataként a kapitányságvezető előadta, hogy az intézkedés hangneme, és a panaszossal szemben tanúsított bánásmód annak ellenére kultúrált volt, hogy a panaszos folyamatosan provokálta az intézkedő rendőröket. G. F. r. százados jelentésében pedig rögzítette, hogy az intézkedés alatt a panaszost „normál” hangnemben részesítette, amely a felvételen is jól hallatszik.

A Testület a panasz ezen része kapcsán figyelemmel volt a már idézett Rtv. 2. § (1) bekezdésére. Szükségesnek tartja kiemelni továbbá a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét kihirdető, Budapesten, 2007. július 4-én kelt a Független Rendőri Szakszervezet főtitkárának, az Országos Rendőrfőkapitánynak, és a Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete főtitkárának közös nyilatkozatát (a továbbiakban: Etikai Kódex), amely iránymutatásul szolgál a Rendőrség számára a követendő magatartás tekintetében. Az Etikai Kódex 1. pontjának második mondata a rendőrré vonatkozóan előírja: „Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „A rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint: „Tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [pl. 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is elsősorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházza fel a rendőröket, az államszervezeten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A Testület a rendőrségi és panaszosi állítok között feszülő ellentmondást az intézkedésről készült felvételek segítségével oldotta fel. Ezekből pedig megállapítható, hogy az intézkedés kezdetekor a panaszos G. F. r. századosot felszólította, hogy azonosítsa magát, amelyre a rendőr úgy reagált, hogy „tekerje vissza a kameráját”, majd ingerülten közölte nevét és azonosító számát. G. F. r. százados hangja a diktafon-felvételen is meglehetősen ingerült volt, amikor a panaszost a rendőrautó felé kísérték.

Mindezek alapján a Testület indokoltnak tartotta megállapítani a panaszos emberi méltósághoz fűződő jogának sérelmét az intézkedő rendőr hangneme kapcsán.

7) A panaszos kifogásolta, hogy előzetes közlés és engedély nélkül magántulajdonát elvették, és ahhoz hozzányúltak.

A panaszos ezzel kapcsolatban előadta, hogy a ruházatátvizsgálás és a személyes tárgyainak elvétele után észrevételezte, hogy a diktafonja nincs meg. Ekkor a rendőr kiment a helyiségből, majd később visszajött és közölte a panaszossal, hogy diktafonja megvan („valakinél ott van”). A panaszos diktafonját később meghallgatta, és felvételtől kiderült,

hogy valamelyik rendőr azt kilopta a videó táskája oldalából, annak autóba rakása közben, és kikapcsolta a panaszos tudta nélkül. A panaszos feltételezése szerint ezt G. F. r. százados tette, mert ő tudta, tudja azt, hogy a panaszos a videó táskája oldalába szokta a diktafonját elhelyezni, és ha egy pillanatra kiszedi belőle az elemet, az kikapcsol. G. F. r. százados a panaszossal együtt szállt be az autóba, és ez után lett leállítva a diktafon, és tartotta azt valamelyik rendőr magánál. A panaszos szerint a sofőr egyértelműen nem lehetett, mert ő nem tudta volna vezetés közben kikapcsolni, illetve a panaszos ezt látta is volna, továbbá a panaszos mellett üllő rendőr sem lehetett, mert ezt észrevette volna. Mindezekből az következik, hogy a panaszos előtt ülő G. F. r. századosnál volt a diktafon, és ő nyúlt a panaszos táskájába annak tudta és engedélye nélkül.

G. F. r. százados által 2012. október 9-én készített jelentése szerint panaszos az előállítás során szólt, hogy nem találja a diktafonját, ezért a rendőrök el kezdték azt keresni, amit végül a szolgálati gépjármű padlóján találtak meg. A diktafont a panaszos visszakapta, aki azt mondta, hogy a készülék és a felvételek sértetlenek. Az aláírásával hitelesítette, hogy a tőle átvett dolgokat az intézkedés befejeztével visszakapta.

Szükséges ismételt utalni az Rtv. 2. § (1) bekezdésére, valamint a törvény 17. § (1) bekezdésére, amely szerint a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.

Mivel a Testület a panaszos és a rendőrök állítása között feszülő ellentmondást – a diktafon-felvétel segítségével – sem tudta feloldani, úgy foglalt állást kifejtettekkel kapcsolatban, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapjogának sérelme nem megállapítható.

V.

A Testület úgy ítélte meg, hogy a garázdaság szabálysértés gyanújával összefüggésben foganatosított igazoltatás során nem sérült a panaszos személyes adatok védelméhez való joga. A Testület megítélése szerint a panaszos előállítására kellő jogalap birtokában és indokoltan került sor, továbbá arra a megállapításra jutott, hogy a panaszos fogvatartásának az időtartama az elvégzett eljárási cselekményekkel arányban állt, azokhoz viszonyítva nem volt szükségtelenül hosszú, ezért a panaszos személyi szabadságának előállítással való korlátozását szintén jogszerűnek minősítette. A Testület nem állapított meg jogsérelmet az előállítás okáról történő tájékoztatás kapcsán, továbbá úgy vélte, hogy a testi kényszer, valamint a bilincselés és annak időtartalma, továbbá a kényszerítő eszközök alkalmazásának módja miatt sem sérült a panaszos emberi méltóságához, valamint jó hírnévhez való joga. A jogszabályi felhatalmazáson túli fizikai erőszak alkalmazása vonatkozásában a Testület pedig arra a meggyőződésre jutott, hogy a panaszos testi integritáshoz fűződő alapvető jogának sérelme a konkrét esetben nem megállapítható. A Testület álláspontja szerint az alapjogsértést a panaszos diktafonjával kapcsolatos kifogás vonatkozásában úgyszintén nem megállapítható. A Testület a szolgálati fellépés mód kapcsán nem látta indokoltnak az alapjogsértést megállapítani, ugyanakkor úgy ítélte meg, hogy sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga rendőrség mulasztása, és az emberi méltósághoz való joga az intézkedő rendőr hangneme miatt, amely sérelmek összességében eléri a súlyosság azon fokát, amely

indokoltta teszi, hogy a Testület állásfoglalását a rendelkező részben foglaltak szerint – az Rtv. 93/A. §-ának (6) bekezdése alapján – megküldje az Országos Rendőrfőkapitánynak.

Budapest, 2013. szeptember 18.

Dr. Kozma Ákos
testületi tag (elnökhelyettes)

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZBÍRTÓ